

Directa

setmanari de comunicació

Núm 304 6 de febrer de 2013 1,70€

Bustos s'aferra al poder

El polític socialista pretén recuperar l'alcaldia de Sabadell tot i estar imputat per nou delictes de corrupció

PÀGINES 2,3,4

5,6,7

Les plantilles dels centres sanitaris i les universitats es planten davant la **nova onada de retallades de CiU**

9

La PAHC de Sabadell doblega la postura d'Unnim i força **la dació en pagament** i un lloguer social

13

61 persones han perdut la vida en xocs amb la policia durant els sis primers mesos de Mursi a **Egipte**

18,19

La **crisi al sector del llibre** posa en perill d'extinció les llibreries catalanes més compromeses

ESTIRANT DEL FIL

El 27 de novembre va esclatar el 'cas Mercuri', una operació contra la corrupció a l'entorn de l'Ajuntament de Sabadell que afecta de ple l'alcalde Manuel Bustos i gran part de l'equip de govern del PSC. Tot i que el gruix de les investigacions encara està en marxa i sota secret de sumari, Bustos pretén tornar a ocupar el càrrec de batlle –que va deixar temporalment– quan només fa dos mesos que va esclatar el cas. Cap de les persones imputades no ha presentat la dimissió.

SABADELL // PRECEDENTS SILENCIATS, PROTAGONISTES REPETITS, FINAL INCERT

Bustos vol reocupar l'alcaldia malgrat el rebuig ciutadà

Marc Torras
@marctoag

Manuel Bustos pretén tornar a ocupar l'alcaldia de Sabadell el dijous 7 de febrer, quan finalitza l'"excedència temporal" a què es va acollir arran de l'esclat del cas Mercuri. Evidentment, el seu retorn planteja moltes incògnites. D'una banda, encara falta conèixer molts detalls sobre les seves imputacions, a causa del secret parcial de sumari. De l'altra, sembla força probable que els grups polítics de l'oposició presentin una moció de censura i, per tant, podrien posar fi al seu mandat de forma fulminant. De moment, Entesa per Sabadell i EUIA ja s'han mostrat partidàries d'aquesta opció. A diferència del que ha succeït des que va assolir el poder el 1999, el PSC ja no compta amb aliats d'altres formacions al consistori. De fet, per primera vegada, totes les forces oposidores van actuar de manera conjunta i van reprovar l'actual govern de la ciutat. Consideren que Bustos "menteix" i no contemplen la continuïtat del govern socialista si no se cessen o dimiteixen tots els càrrecs imputats.

En la mateixa línia, bona part del carrer també exigeix la fi de l'era Bustos. Es preveu que la plataforma Sabadell Lliure de Corruptes promourà una concentració el 8 de febrer. La plataforma ciutadana, que compta amb l'adhesió de nombroses entitats, exigeix la inhabilitació de

totes les persones imputades i la fi de la "connivència amb l'empresariat corrupte". Sovint, en les converses entre gent de Sabadell, moltes veus asseguren que no els sorprèn tot el que està passant. Curiosament, el serial manté els mateixos protagonistes que en episodis anteriors.

SORIANO JA HAVIA ESTAT DENUNCIAT Ara, l'exregidor del PP Jordi Soriano apareix com el suposat gran cap de la trama. Moltes informacions apunten que és el personatge que gestionava el cobrament de comissions i que hauria posat en contacte l'Ajuntament i les empreses. Tot i que mai no s'ha fet oficial (fins i tot es negava), Soriano ha estat el darrer gran

En més de 40 ocasions, Soriano va permetre que el PSC tirés endavant apostes polítiques que tota la resta rebutjava

aliat de Bustos durant la legislatura passada. En més de 40 ocasions, va ser ell qui va permetre, amb els vots del seu partit, que el PSC tirés endavant apostes polítiques que tota la resta rebutjava. La fidelitat va arribar al punt que, el setembre de 2009, Bustos va aturar un ple, es va reunir amb l'edil popular cinc minuts i, seguidament, aquest va canviar el seu vot.

Tot plegat semblaria un pacte polític encobert si no fos perquè Soriano, ja llavors, protagonitzava escàndols que la premsa silenciava. Un d'ells va ser la denúncia que va rebre per part dels treballadors del partit i de membres de Noves Generacions l'abril de 2009. Acusaven el president del partit de no haver-los donat d'alta a la Seguretat Social, no pagar-los els sous i estar desviant fons del partit. Soriano va optar per canviar el pany de l'oficina de la formació a l'Ajuntament i no deixar-los entrar, una situació rocambolesca que va requerir l'actuació de la policia municipal. Alhora, per fer públic el que ja era *vox populi*, els afectats van optar per enganxar uns cartells on es denunciava la situació davant les seus dels mitjans locals. Però, la mateixa nit del conflicte, Soriano va sopar en un restaurant del centre de Sabadell amb membres de la premsa local. Gairebé ningú no en va parlar. Posteriorment, la direcció del partit el va cessar de la presidència del grup a Sabadell i va establir una junta gestora provisional.

Bustos ha aconseguit que totes les forces oposidores es possessin d'acord per reprovar l'actual govern de la ciutat / ENRICO DURANI

Més tard, també va impedir que es tornés a presentar a les llistes del PP a les eleccions municipals.

EL TIET I L'OBRA PÚBLICA

Manuel Bustos, a les seves aparicions mediàtiques, reitera que el seu tiet mai no va tenir influència en l'adjudicació d'obra pública. Però Melquíades Garrido és l'actual president del Gremi de Construcció i també compta amb tot un historial en el panorama polític i empresarial sabadellenc. A banda dels molts rumors que circulen sobre ell, està demostrat que alguns socis seus es van beneficiar de les adjudicacions de l'empresa pública d'habitatge, Vimusa, quan ell n'era conseller i Bustos president. De fet, el 2007, el diari *El País* va revelar que Bustos havia atorgat concessions d'obra pública a socis del seu tiet des de tres organismes que presidia: Vimusa, l'Ajuntament de Sabadell i la Federació Catalana de Municipis. L'article va generar una forta polèmica que pràcticament ningú més no va publicar. Els grups de l'oposició van

13.000

folis és el volum del sumari del 'cas Mercuri', que fins ara ha suposat la imputació d'una trentena de persones. S'ha aixecat el secret de 1.800 pàgines

64

dies és el temps que Manuel Bustos s'ha apartat del càrrec d'alcalde. Juan Carlos Sánchez, persona de la seva confiança, ha ocupat temporalment el lloc

31

peces separades configuren el conjunt de les investigacions. A nou d'aquestes carpetes, s'acusa el socialista Manuel Bustos de presumptes fets delictius.

denunciar que s'estaven cometent il·legalitats en l'adjudicació d'aquelles obres.

PISOS PER A LA GENT GRAN

Tot just la setmana passada, integrants de l'Ajuntament de Sabadell van declarar als jutjats en relació amb un altre cas. Es tracta del contenciós administratiu interposat per ICV-EUiA arran de l'atorgament de pisos destinats a la gent gran del complex de Sant Oleguer. Diversos indicis apunten que les concessions s'haurien fet a dit i s'hi haurien acollit persones que no complien els requisits. En un primer moment, la formació va optar per impulsar una comissió d'investigació per resoldre les sospites, però, precisament els vots del grup de Jordi Soriano, juntament amb els del PSC, van impedir que tirés endavant. Lavors, el cas es va judicialitzar i, el 2010, la fiscalia va determinar que hi havia 126 expedients amb alguna irregularitat, però que no apreciava cap tipus de responsabilitat penal. El PSC, la premsa i l'entorn van donar el cas per tancat, però el contenciós tira endavant i el jutge encara no l'ha resolt. ◀

EL JUTGE RAMON GONZÁLEZ LLUITA CONTRA LES MANIPULACIONS I LES FILTRACIONS INTERESSADES

El 85% de les investigacions del cas Mercuri es troben sota **secret de sumari**

Jesús Rodríguez
@albertmartnez

L'operació mediàtica a gran escala orquestrada per Manuel Bustos i tot el seu equip de govern -amb entrevistes als mitjans de comunicació on negava les acusacions de la policia i la fiscalia- ha forçat que el jutge instructor del cas Mercuri s'hagi vist obligat a enviar una nota al gabinet de premsa del TSJC, on demana explícitament que aquesta institució de la justícia catalana informi de manera veraç en relació amb les investigacions de corrupció a l'Ajuntament de Sabadell. En aquest sentit, el jutge Ramon González assenyala que aquesta instrucció judicial es fa per evitar manipulacions o filtracions interessades del contingut de les investigacions que no s'ajustin a la realitat. L'escrit del magistrat data del 22 de gener, tot just després de les entrevistes de Bustos als programes de ràdio matinals de Jordi Basté a RAC1 i de Manel Fuentes a Catalunya Ràdio. A l'escrit dirigit al TSJC, el jutge recorda que tots els volums de la causa penal oberta l'any 2010 ocupen més de 13.000 folis i assenyala que una trentena de persones vincu-

lades al consistori sabadellenc o a l'entremat empresarial del sector de la construcció haurien comès fins una desena de delictes. La causa està dividida en 31 peces i s'acusa Bustos de tenir participació directa en nou presumptes actuacions delictives. Després de l'aixecament parcial del secret de sumari amb relació als afers que afecten l'exregidor del PP Jordi Soriano s'ha conegut el contingut de 1.800 folis, només un 14% del conjunt de les perquisicions judicials. El 86% del contingut de la causa, que inclou pràcticament el 100% de tot el que té relació amb la figura de Manuel Bustos, es manté sota secret i encara amb desenes de telèfons mòbils punxats.

'IL CAPO' QUE TOT HO SAP

El coneixement detallat del contingut de les investigacions que ha tingut l'alcalde Bustos al llarg de tota la instrucció judicial ha entorpit l'actuació del jutge. L'operació d'entrada i registre al consistori s'havia d'haver materialitzat la setmana anterior a les eleccions del 25 de novembre, però el TSJC va recomanar que es posposés fins el 27 de novembre per evitar que es fessin lectures polítiques de tot

plegat. Aquesta setmana de marge va desferrar una cadena de filtracions que va arribar fins a la majoria de les persones investigades. El mateix Bustos, en una entrevista feta el 28 de gener al programa *Àgora* de TV3, va destapar que li havia arribat el rumor sobre la punxada policial del seu telèfon mòbil i que havia preguntat directament a Felip Puig si això era cert o no. L'alcalde socialista,

"Digues a l'Homs i a l'Oriol Pujol que, per matar-me, necessitaran més coses, sóc molt dolent de matar"

però, va dir que Puig li havia respost negativament. En aquest sentit, a la instrucció judicial, hi consta una conversa telefònica entre Bustos i David Madí (antic responsable de comunicació de CDC), on el primer deixava anar al segon: "Digues a l'Homs i a l'Oriol Pujol que, per matar-me, necessitaran més coses, sóc molt dolent de matar"; i afegeix: "Seré un mort incòmode, sortiran escàndols de tots". ◀

Façana de l'ajuntament de Sabadell / ENRICO DURANI

ESTIRANT DEL FIL

CAS MERCURI // L'ALCALDE SOCIALISTA ÉS ASSENYALAT PEL JUTGE A NOU DELS PROCEDIMENTS OBERTS

31 peces fruit de tres anys d'investigacions

J.R.
@albertmartnez

1. CORRUPCIÓ URBANÍSTICA

La peça principal de les diligències prèvies 470/2010 arrenca el febrer de 2010 a partir d'una denúncia presentada per l'empresari Nicolás Giner contra l'exregidor del PP Jordi Soriano per un suposat delictes de suborn. En aquesta peça, s'investiguen els empresaris Jordi Rojas Morató, Rafael Rojas Morató i José Manuel González Parra (en relació amb les obres de remodelació i ampliació del cementiri de Sabadell, adjudicades per la Funerària Torra a l'empresa Constrenius -Alfonso Pedro Izard i Francesc Xavier Pons Torra); José Ríos Martín, Eva Ríos Martín, Sandra Roig Garay i Guillem Ustrell Feliubadaló (en relació a pagaments a Jordi Soriano i tot allò relacionat amb la llicència de millora de la finca de Ca n'Ustrell); Isidoro Álvarez Morales i Xavier Cadevall Sánchez (en relacionat amb la requalificació de terrenys a una finca de Palau-solità i Plegamans, Pau Palau Centre), i també Miquel Trencu Ayerbe, Eusebio Romero Fernández i Antonio Jiménez Gómez.

2. CONTRA EL PATRIMONI

S'investiga Sandra Roig Garay en relació amb diversos delictes contra el patrimoni.

3. CONTRA LA SALUT PÚBLICA

A partir de les interceptacions telefòniques, es va obrir una peça separada on s'investiguen delictes contra la salut pública que no tenen relació amb la trentena de persones investigades al cas Mercuri.

4. PEÇA SENSE ESPECIFICAR

S'imputen persones que no estan relacionades amb el cas Mercuri per delictes que no s'especifiquen, però es fa constar per ordenar els diferents volums del cas.

5. RECOL·LOCAR CARMINA LLUMÀ

S'investiga la contractació de Carmina Llumà com a directora de l'Àrea Territorial de l'Ajuntament de Montcada i Reixac després de quedar a l'atur quan el PSC va perdre el govern de la Generalitat. S'investiga Manuel Bustos, el seu germà Francisco Bustos, l'alcalde de Montcada i Reixac, Maria Elena Pérez García, i el secretari d'organització del PSC, Daniel Fernández.

6. ABOCAMENT IL·LEGAL DE TERRES

S'investiga la permissivitat municipal per l'abocament de terres a la finca de Ca'n Xupa, on estarien implicats Jordi Soriano, Joan Manau Valor i Ricard Estrada Arimón.

7. LA INFOGRAFIA DEL 'CATAVINS'

L'adjudicació de la infografia del Catavins

de la Fira de Sabadell s'hauria fet mitjançant tràfic d'influències. S'investiga Jordi Soriano, Marisol Roig, Rafael Rojas, Jordi Rojas i Joan López Sucarrats.

8. CONTRACTACIÓ IRREGULAR

Investigacions sobre tot allò relacionat amb la contractació de Begoña de la Mora, esposa de José Manuel González, per part de l'empresa Smatsa-Grupo Vendex, on estarien implicats Jordi Soriano i Montserrat Costa (companya de Manuel Bustos).

9. DENÚNCIA FALSA A SANT QUIRZE

Una denúncia falsa presentada per Elena Soriano en comú acord amb el seu pare Jordi Soriano en relació a unes diligències de la policia local de Sant Quirze del Vallès.

10. EVITAR UNA MULTA DE TRÀNSIT

Gestions de Jordi Soriano per evitar pagar una multa de trànsit. També hi estaria implicat el regidor Joan Manau, responsable de la policia local.

11. IRREGULARITATS A LA FIRA

S'investiga Jordi Baldo i Ramon Parcerisa en relació amb les irregularitats en l'execució de les obres de construcció de la Fira de Sabadell, en la contractació de persones a les obres del centre cívic Can Llong i en la falsificació de factures d'aquestes obres.

12. FAVORS A UNA CONSTRUCTORA

S'investiga Jordi Baldo i Elena Galera amb relació al canvi de documentació inicial a les obres de millora de la Fira, fet que hauria comportat un increment d'ingressos per a Construccions Baldo.

13. ESTAFA A UNA ASSEGUADORA

S'investiga Jose Rios Martín per una suposada estafa a una companyia d'asseguradores en relació amb un sinistre.

14. ROBATORI DE MATERIAL D'OBRA

S'investiga Jose Rios i Eva Rios en relació amb un suposat furt de material de construcció i la falsificació d'uns pagarés.

15. EVITAR UN EMBARGAMENT

S'investiga Jose Rios en relació amb les seves actuacions per evitar un embargament de béns i pertinències arran dels deutes de l'empresa Excavallès.

16. COMPRES A CÀRREC DE LA FIRA

S'investiga José Enrique Velilla en relació a l'adquisició d'un bé privat que es va carregar als pressupostos de les obres de la Fira.

17. LES NAUS PEL TIET MELQUÍADES

S'investiga Manuel Bustos, Melquíades Garrido i Manuel Somoza en relació amb la instal·lació de l'empresa Audi al Parc

Empresarial Sant Pau de Riu Sec i les gestions per aconseguir que Melquíades Garrido (tiet de Manuel Bustos) fos l'encarregat de fer les naus per a l'empresa Audi i les altres marques que s'hi instal·lessin.

18. OBRES DEL C. FERNANDO POO

Irregularitats en una obra al carrer Fernando Poo, on s'investiga la gestió de Melquíades Garrido i Manuel Somoza.

19. FALSIFICACIÓ DE FACTURA

S'investiga Manuel Somoza en relació amb la falsificació d'una factura per evitar que fos fiscalitzada i, així, aconseguir que no entrés dins el període a auditar.

20. OBRES DEL C. FOLCH I TORRES

S'investiga Melquíades Garrido i Francisco Bustos en relació amb unes obres al carrer Folch i Torres de Sabadell.

21. FALSIFICACIÓ PER NO PAGAR IAE

S'investiga Melquíades Garrido, Josep Adrobau i Antoni Sitjas en relació amb la falsificació de factures de l'empresa Sitjas Motor amb l'objectiu d'evitar pagar l'Impost d'Activitats Econòmiques.

22. SUBVENCIONS IRREGULARS

S'investiga Melquíades Garrido i Emilio Gómez en relació amb la concessió de subvencions amb diner públic per a cursos de formació per part de la Fundació Laboral de la Construcció a Catalunya al Gremi de Constructores de Sabadell i Comarca.

23. FACTURA FALSA D'IMMOBLE

S'investiga Melquíades Garrido en relació amb la confecció d'una factura falsa per incrementar el valor d'un immoble propietat de José García Duffour.

24. ESTAFA A UNA ASSEGUADORA

S'investiga Melquíades Garrido per un delictes d'estafa a una companyia d'asseguradores en relació amb la manipulació intencionada d'uns fets perquè entressin en la cobertura de la pòlissa.

25. MALVERSACIÓ DINERS PÚBLICS

S'investiga Manuel Bustos i Adolfo Moreno en relació amb una subvenció de 25.000 euros de la Federació de Municipis de Catalunya a la Fundació Privada Acsar per a la contractació de la presidenta de l'Associació de Llatinoamericans de Sabadell.

26. PAGAR L'HOTEL A UN JUTGE

S'investiga Manuel Bustos per malversació de diners públics pels 1.500 euros gastats en un viatge a Almeria per acompanyar Carme Chacón en un míting de campanya i per una factura d'hotel abonada al jutge Guillermo Ruiz Polanco.

27. RETRIBUCIONS EMPRESA CASSA

S'investiga Manuel Bustos per omissió del deure de denunciar delictes arran dels pagaments irregulars al directiu de l'empresa Cassa, Lluís Pascual Bacardit.

28. ADJUDICACIÓ SERVEI DE NETEJA

S'investiga Manuel Bustos i Xavier Izquierdo en relació amb les eventuals irregularitats en l'adjudicació del servei de recollida i tractament de brossa, finalment adjudicat a Smatsa-Grupo Vendex.

29. FAVORS A CANAL CATALÀ TV

Les converses interceptades relacionen Manuel Bustos amb pressions al Consorci Audiovisual de Catalunya per aconseguir que Nicolás Pedrazzoli, propietari de Canal Català TV, obtingués freqüències d'emissió. Pedrazzoli etziba a Bustos que no comptin amb Canal Català -referint-se a la campanya electoral del PSC- en cas que no fructifiquin les seves gestions.

30. MULTES DE LA DONA I EL FILL

S'investiga Manuel Bustos i Josep Miquel Duran (cap de la policia local) en relació amb la retirada de multes al fill de l'alcalde i a la seva companyia sentimental.

31. CONTRACTACIÓ IRREGULAR

S'investiga Manuel Bustos en relació amb la contractació de diverses persones al Consell d'ocupació i Promoció Econòmica del Vallès Occidental i al Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental.

L'adjudicació del servei de neteja o la malversació de diners públics són alguns dels presumptes delictes que investiga el jutge / EDU BAYER

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

El professorat universitari es planta contra les retallades i anuncia que participarà a la vaga del 28 de febrer

9

La lluita de la PAH de Sabadell aconsegueix la dació en pagament i un lloguer social per a Ahmed

SALUT // UN NOU ESPAI PROPOSA LLUITAR CONTRA LA CORRUPCIÓ I APRIMAR ELS ALTS CÀRREGS COM A ALTERNATIVES A LES RETALLADES A LA SANITAT

Les treballadores es coordinen per garantir la continuïtat de l'assistència sanitària pública

Manu Símbarro
@manusimarro

Treballadores de 37 centres sanitaris diferents van decidir constituir la Coordinadora Laboral de Centres Sanitaris, el 16 de gener, per fer front a la nova tongada de retallades que té previst aprovar el govern de la Generalitat de Catalunya presidit per Artur Mas als pressupostos de 2013. L'aposta per la coordinació té lloc després de gairebé un mes de tancades als hospitals, que es van arribar a estendre fins a deu centres, però que van tenir com a epicentre l'Hospital de Sant Pau de Barcelona i el Parc Taulí de Sabadell. La coordinadora, que ha consensuat un manifest que es presentarà a la premsa durant les properes setmanes, rebutja de ple unes retallades que, asseguren, "posen en perill la continuïtat d'una assistència sanitària consi-

impostos de tota mena com l'eurovinjeta, l'impost de dipòsits bancaris o un impost sobre les begudes ensucrades, entre d'altres. Les mesures, però, han topat amb l'Estat per una banda (que, per la via del Tribunal Constitucional, n'ha suspès la possible aplicació a través d'una mesura cautelar) i amb la patronal per l'altra, que ja ha mostrat el seu disgust amb les cessions de CiU a Esquerra.

La veritat, però, és que, més enllà del discurs d'"Espanya ens roba", hi ha vida i arguments que alguns espais com la nova Coordinadora Laboral de Centres Sanitaris estan posant sobre la taula.

DEPURAR RESPONSABILITATS

En l'àmbit de les alternatives, la coordinadora exigeix "responsabilitat i compromís vers la ciutadania als gestors i els polítics" i apunta que, "abans de retallar pressupostos i prestacions des dels òrgans públics, s'han de depurar responsabilitats pels casos de corrupció i també per la mala gestió". Segons la coordinadora, hi ha d'haver retallades, però a "les bosses d'ineficiència" i al "nombre d'alts càrrecs i els seus salaris". Com a proposta: "Que es donin a conèixer els guanys i els incentius, els pactes i els compromisos, els encàrrecs i els estudis a empreses alienes, així com les indemnitzacions que reben responsables i els gestors quan cessen". Només cal accedir a les quantitats de diners sota sospita de corrupció a la sanitat catalana per veure que la proposta de la coordinadora no és cap brindis al sol. Els casos de Xavier Crespo a la Corporació de Salut del Marèsme i la Selva, de Ramon Bagó a l'Hospital de Badalona o de Josep Prat a l'Institut Innova de Reus són només algunes de les investigacions que té entre mans l'Oficina Antifrau i la fiscalia i que ja han comportat dimissions, com la de Josep Prat al capdavant de l'Institut Català de la Salut. ◀

El sector sanitari sortirà al carrer el 17 de febrer amb la Marea Blanca i el 23 de febrer en solidaritat amb el sector educatiu

derada com a molt eficient fins ara" i altres mesures preses en l'àmbit sanitari com el copagament o l'exclusió de les persones sense papers de l'atenció primària. En aquesta línia, el sector sanitari ja ha anunciat que sortirà al carrer el 17 de febrer -en solidaritat amb la Marea Blanca que, el mateix dia, omplirà els carrers de Madrid- i el 23 de febrer, juntament amb el sector educatiu. Unes jornades de lluita que aprofitaran per fer visibles les moltes alternatives que exis-

teixen a la retallada de la despesa i per defensar una nova posició en el marc de les negociacions entre les representants de les plantilles i el departament, on s'abandoni la disponibilitat a pactar retallades i s'advoqui per no negociar-ne cap. Així s'expressen al conjunt d'interlocutors socials: "Els demanem que no signin cap retallada que lesioni la qualitat del servei públic i els drets dels treballadors que representen".

'ESPANYA ENS ROBA'

Les retallades que CiU aplica des que va arribar al govern a les acaballes de 2010 ja s'han endut 4.200 milions d'inversió pública si sumem les tisorades de 2011 i 2012. Pels pressupostos de l'exercici 2013, l'esforç -diu el govern- pot ser similar per la reducció de l'objectiu de déficit de l'1,5% al 0,7% imposada per l'executiu de l'Estat. Una mesura que, en paraules

del conseller d'Economia i Coneixement Andreu Mas-Colell, suposarà "un sacrifici molt gran per a la població". Artur Mas, que comptarà amb el suport d'Esquerra Republicana als comptes públics al ple de pressupostos del Parlament, intensifica la seva estratègia de culpar Madrid dels ajustos mentre, cofoi, es proclama president d'un "govern servidor de l'austeritat". Res més lluny de la realitat, la primera legislatura va ser paradigmàtica en aquest sentit: retallada a l'estat del benestar, persecució de les persones més dèbils (retirada de la Renda Mínima a centenars de perceptores) i premi a les grans bases imposables amb la retirada del tram més alt de l'impost de successions. Una lògica que Esquerra, abocada a donar suport als comptes "per garantir l'estabilitat parlamentària", vol revertir. La seva estratègia, culpar l'Estat dels ajustos i augmentar la via dels ingressos amb

Les treballadores de l'Hospital de Sant Pau han traslladat la lluita al carrer / ROBERT BONET

VIMEO.COM/DIRECTA/BELLVITGE

VIMEO.COM/DIRECTA/TAULI

AIXÍ ESTÀ EL PATI

ENSENYAMENT // FRONT COMÚ CONTRA LA PRIVATITZACIÓ DE LA UNIVERSITAT PÚBLICA

El professorat universitari es planta contra les retallades

L'assemblea celebrada al Convent dels Caputxins de Sarrià anuncia que bloquejarà el funcionament ordinari de les universitats per defensar la renovació dels contractes anuals

Ariadna Nieto i Joana Soto

@Joana_Soto

L'any 1088, la ciutat de Bolonya, al nord de l'actual península italiana, acollia la primera universitat de la història d'Occident. Se li atorgava el dret d'investigar amb independència de qualsevol altre poder i, d'aquesta manera, es consolidava un dels principis morals fonamentals que han guiat l'imaginari de la institució des del seu naixement. Uns segles més tard, però, una trentena de ministres d'educació d'arreu d'Europa es reunia en aquesta mateixa ciutat per signar uns estatuts que, amb la voluntat de crear un Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), vetlessin -suposadament- per una "millora del model universitari i per la transferència de coneixements en el marc de la Comunitat Europea", tot potenciant la mobilitat de l'estudiantat entre les diferents institucions. En aquest context i durant una de les visites que va fer a Barcelona, el rector de la Universitat de Bolonya Ivano Dionig assegurava que la formació oferta hauria de servir per oferir mà d'obra qualificada al mercat laboral i convertir les treballadores en una mercaderia altament rendible. Dionig consolidava, així, un dels arguments que més es van repetir aquest dissabte durant la primera assemblea de professorat de les universitats públiques catalanes: "El desmantellament de la universitat pública en benefici de l'empresa privada".

La PUDUP ha decidit sumar-se a la vaga convocada pel col·lectiu estudiantil el dia 28 de febrer

Prop de 300 persones arribades de les universitats de Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Balears es van concentrar a l'històric Convent dels Caputxins de Sarrià, on l'any 1966 es va gestar, després de tres dies de setge policial i solidaritat ciutadana, el Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona. En aquesta trobada, hi va coincidir

el professorat més jove amb la gent que, fa pràcticament 50 anys i en el marc de la repressió franquista, també van intentar construir un model universitari diferent. Qui no hi va ser present, tot i haver estat convidat, va ser el conseller Andreu Mas-Colell, curiosament, un dels principals impulsors de la trobada del 66.

La Plataforma Unitària en Defensa de la Universitat Pública (PUDUP), entitat organitzadora de l'acte, considera que la situació actual de la institució és "crítica" i que està en greu "perill d'extinció" arran de l'ofensiva neoliberal que planteja l'adopció d'un nou model universitari que aposta per la mercantilització del coneixement, en detriment de la seva qualitat i independència. En aquest sentit, el personal docent va posar sobre la taula la necessitat d'organitzar una lluita conjunta per frenar les retallades i la creixent privatització de la universitat pública.

Denuncien la "precarització gradual de les feines" i unes retallades que, al llarg dels últims dos anys, ja "han expulsat" prop de 1.000 persones de les principals universitats catalanes. A tot això, s'hi ha d'afegir l'amenaça de nous ajustos i acomiadaments i l'increment del 67% de les taxes universitàries. Un panorama que no garanteix, segons el col·lectiu, la

"qualitat docent i de la recerca que, tradicionalment, ha caracteritzat les universitats catalanes". El professorat envelleix i la institució no assegura les estructures necessàries perquè el jovent pugui garantir la recerca i la docència en condicions. A més, un bon nombre de professorat associat treballa per menys de 300 euros mensuals i cobreix, com és el cas de la Universitat de Barcelona, més del 50% de la docència que ofereix el centre. Les investigadores es veuen obligades a marxar a l'estranger per la manca de finançament públic i les universitats, a poc a poc, van perdent la seva solidesa.

Un bon nombre de professorat associat treballa per menys de 300 euros mensuals

Davant d'aquest panorama, l'assemblea de la PUDUP ha decidit sumar-se a la vaga convocada pel col·lectiu estudiantil el dia 28 de febrer. Amenacen, a més, de "bloquejar el funcionament ordinari de les universitats catalanes i no permetre cap més acomiadament" per defensar la renovació dels contractes anuals. L'assemblea també s'ha compromès a orga-

El professorat vol aturar l'ofensiva neoliberal que està acabant amb la universitat pública catalana / ROBERT BONET

El SEPC vol crear un espai de debat per garantir un ensenyament de qualitat

Davant el procés de desmantellament i elitització de la universitat pública, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) considera que cal fer, de manera urgent i col·lectiva, una reflexió que englobi, d'una banda, la lluita contra "la pèrdua de drets i llibertats fruit de les retallades, l'augment de taxes i els acomiadaments" i, per l'altra, "la necessitat d'una política emancipadora en matèria pedagògica". És per això que, amb la voluntat de desenvolupar un rol actiu en la construcció del model educatiu, el SEPC proposa crear la Carta Catalana dels Estudiants (CCE). Es tracta d'un projecte que pretén recollir propostes de l'estudiantat a través d'un procés de participació directa i que confluirà en un document tangible de reforma del model universitari. El col·lectiu estudiantil convida tota la comunitat universitària a participar d'aquesta proposta.

Info:
www.sepc.cat/trobada

nitzar un congrés que reuneixi les principals professionals del sector per intentar fer una anàlisi de la situació actual de la universitat pública i buscar noves maneres d'aturar l'ofensiva neoliberal que està acabant amb "una institució que va néixer, justament, en una ciutat del nord d'Itàlia fa pràcticament 1.000 anys i que, ara, pot morir amb l'assentament del Pla Bolonya". ◀

“Volem evitar el que ha passat a Anglaterra, on s’han carregat la universitat pública en tres anys”

Gerard Horta

Professor lector
d’Antropologia
Social de la UB

De les 160 professores lectores que hi ha a la UB, 43 són lectores terminals. Això vol dir que el seu contracte finalitzarà el mes de setembre i, probablement, no es renovarà. Gerard Horta és un d’ells. Horta declara: “Els grups de recerca on nosaltres treballem aporten guanys econòmics a la universitat. Nosaltres som una font de finançament”. A més, assegura que la universitat pública es veu immersa en un procés de destrucció que l’està convertint en un mitjà al servei de les grans empreses. L’assemblea de lectures, de la qual forma part, ha decidit començar a mobilitzar-se buscant el suport de la resta de categories del professorat, del personal d’administració i serveis (PAS) i de l’estudiantat.

“Durant dos mesos, només he cobrat el 60% del sou que em pertocava”

Georgina Prats

Becària predoctoral
al Departament d’Història
de la Universitat de Lleida

Georgina Prats té una beca FI de la Generalitat de Catalunya que li van concedir l’any 2011. La seva ajuda ja va patir una retallada en la durada i va passar de quatre a tres anys. A finals de 2012, es va produir una segona retallada, que, en aquesta ocasió, va afectar el salari. Prats diu que la universitat els havia “d’aplicar una reducció del 5% del sou mensual”, però lamenta la mala gestió de la Universitat de Lleida, que en comptes d’aplicar la reducció de manera progressiva cada mes, ho ha fet de cop i ho ha concentrat als mesos de novembre i desembre.

“Per molt que Mas-Colell s’ompli la boca amb el discurs de l’esforç, el sacrifici i el bon estudiant, cada vegada se’ns tanquen més portes”

Albert Garcia Estudiant
d’Història de la UAB

Albert Garcia fa un any i mig que va acabar la carrera i ha tingut dificultats per pagar-se el màster de prehistòria que està cursant actualment. L’eliminació, l’any vinent, de 30 dels 70 màsters oficials que s’imparteixen a la UAB preocupa Garcia. Les persones afectades només tindran un any per acabar-lo o perdran els diners i el títol. A més, afegeix que “aquesta situació es veurà agreujada per la reducció i la retallada en el sistema de beques”.

“El poder margina les investigacions més crítiques i només finança la ciència que el justifica”

Manuela Pérez Investigadora
Postdoctoral de la UAB a l’atur

Manuela Pérez va cursar el doctorat a la Universitat de Cadis i, per circumstàncies alienes a ella, no va poder optar a una beca postdoctoral al Departament de Prehistòria de la UAB. Actualment, es troba en situació de desocupació i incertesa, després d’haver finalitzat la beca i amb una llarga trajectòria investigadora a les seves esquenes. Pérez explica que “el problema principal és la dificultat de trobar finançament en l’especialitat d’arqueologia i, sobretot, per a determinats temes, com el que nosaltres estem investigant: l’origen de la desigualtat sexual. Ara s’estan prioritzant temes molt empírics o bé molt teòrics. Aquelles investigacions més crítiques que qüestionin la ciència finançada pel poder queden al marge d’aquestes ajudes”.

“Cobro quatre cops menys que un professor titular tot i que faig el 75% de les hores que fa ell”

Anna Medina Professora associada a la
facultat de formació de professorat de la UB

Anna Medina ens explica que ser professora associada vol dir tenir un contracte anual amb un sou màxim de 500 euros (els sou varia en funció del nombre de crèdits impartits). El professorat associat, a més, no es pot incorporar a la vida diària de la universitat ni tenir la recerca reconeguda. Tampoc se li permet participar en la presa de decisions ni en les qüestions organitzatives i de funcionament de la universitat. Medina explica que “a Mundet, hi ha un percentatge molt alt de professorat associat que suposa més del 50% de la plantilla”. I afegeix que, al seu departament, tal com passa a molts d’altres, el gruix del professorat permanent s’està començant a jubilar i es reemplaça per professorat associat. Anna Medina també destaca el fet que en menys de tres anys s’hagi produït un canvi en el perfil de tot un departament, que ha passat d’una composició molt sòlida, formada per professorat titular, a un perfil molt més inestable i precari.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

LABORAL // LA MULTINACIONAL DE SALVADOR ALEMANY ACABA D'ADQUIRIR TABASA I HA FET GRANS INVERSIONS A L'AMÈRICA DEL SUD

Abertis retalla la plantilla tot i obtenir uns beneficis de 720 milions l'any 2011

Eloi Latorre
@homestatic

El mes de desembre, quan es va fer públic l'acord de venda de l'empresa pública de la Generalitat que gestionava els peatges dels túnels del Cadí i de Vallvidrera (Tabasa) a Abertis, la multinacional que presideix Salvador Alemany es va apressar a emetre una nota oficial per tranquil·litzar les seves accionistes. Malgrat la despesa inicial de 309 milions d'euros que havia costat aconseguir la concessió, el comunicat d'aquesta empresa -líder mundial en la gestió d'infraestructures i explotadora del 95% dels peatges de pagament de Catalunya i el País Valencià- assegurava que les seves accions no perdrien valor, ja que bona part de l'aportació econòmica ha anat a càrrec del banc d'inversions brasiler BTG Pactual, soci capitalista d'Abertis en l'operació Tabasa. Però, mentre la companyia catalana envia un missatge de calma i optimisme al seu accionariat, la plantilla viu amb molta més inquietud la política d'inversions d'Abertis.

Abertis subcontractarà els seus serveis tècnics i de manteniment elèctric i electrònic

Pocs dies després de prendre possessió dels dos peatges fins ara públics (efectiva des de l'1 de gener), Abertis ha accelerat una política d'alleugeriment de la seva massa laboral que, de fet, ja va iniciar fa un any, quan va plantejar un Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) que afectarà 419 persones. El 10 de gener, la direcció d'Abertis va anunciar a la representació sindical de la plantilla que subcontractava els seus serveis tècnics i de manteniment elèctric i electrònic a una altra empresa, Fujitsu Technology, cosa que representa subrogar els contractes del centenar de persones dedicades a aquestes tasques. Segons fonts dels sindicats representats al comitè d'empresa de la concessionària, la direcció va aplicar una política descarada de fets consumats, ja que els va anunciar la mesura quan el contracte amb Fujitsu ja estava

Salvador Alemany, assessor del govern d'Artur Mas en polítiques econòmiques / PRESS CAMBRACBN

L'ideòleg de les retallades

L'home fort d'Abertis, Salvador Alemany, va declinar ser conseller d'Economia del primer govern d'Artur Mas, el desembre de 2010. Però mesos més tard, el govern el va nomenar president del Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC), un grup de gent experta que assessora les polítiques econòmiques del govern actual i planteja mesures per pal·liar els efectes de la crisi econòmica i generar ocupació.

firmat i amb molt poc marge per negociar res. Per aquest motiu, es van anunciar vagues als peatges de totes les filials d'Abertis a l'Estat els dies 25 de gener i 1 de febrer, a part d'una acampada de protesta davant la seu d'Abertis a la Zona Franca de Barcelona.

L'acord que s'ha assolit contempla que l'empresa subrogada, Fujitsu, es

compromet a assumir les mateixes condicions i els drets que tenien reconeguts les afectades al conveni actual d'Abertis fins que caduqui. També estableix que, les treballadores que ho desitgin, es poden acollir, des d'ara fins a l'abril, al pla de baixes incentivades recollit al pla de modernització que van acordar l'empresa i els sindicats l'abril de l'any passat.

El pla de modernització, de fet, no era res més que una estratègia per presentar de manera amable a l'opinió pública una retallada de llocs de treball en tota regla, ja que, de fet, el paquet incloïa un ERO que contemplava fer efectives 419 baixes en tres anys, el 17% de la plantilla. L'empresa va argumentar la necessitat de retallar personal per la reducció del volum de negoci en els peatges des de 2007 arran de la crisi. Ara bé, fonts de la plantilla creuen que té més relació amb el pla de la companyia per substituir els punts de cobrament manual a les barreres amb menys influència de trànsit per unes màquines automàtiques noves i polèmiques, que sembla que no acaben de funcionar del tot bé. A tot això, cal afegir-hi que una altra filial del grup, Abertis Telecom (que aplega les antigues Tradia i Retevisión), també va plantejar un ERO el desembre passat, que preveu 36 acomiadaments d'ara fins al 2014.

La direcció d'Abertis aplica una política descarada de fets consumats

Curiosament, Abertis esporga la massa salarial, tot i que va presentar un benefici net consolidat de 720 milions d'euros durant l'exercici 2011. Uns ajustaments de plantilla que sembla que tampoc són incompatibles amb les noves inversions, ja que, a part de la compra de Tabasa a la Generalitat, el desembre passat, la companyia que comanda Salvador Alemany també va obtenir el control del 60% d'una filial de la constructora OHL que explota nou trams d'autopista al Brasil i tres més a Xile, amb una inversió total de 1.104 milions d'euros. Gràcies a aquesta operació Abertis va anunciar -cofoia- que esdevenia líder dins el sector de la gestió d'infraestructures. Tot i que els seus interessos s'estenen a l'Estat francès, Portugal, la Gran Bretanya, Irlanda i l'Amèrica Llatina -i fins i tot a l'espai exterior, ja que també és accionista majoritària del satèl·lit de telecomunicacions Hispasat-, obté gairebé la meitat dels seus beneficis a les autopistes que explota als Països Catalans. ◀

DRETS SOCIALS // L'AFECTAT ES QUEDARÀ A CASA SEVA PAGANT UN LLOGUER SOCIAL QUE TAMBÉ SERVIRÀ PER CONDONAR LA DARRERA PART DEL SEU DEUTE

La pressió social **força Unnim** a **cedir** en el cas d'Ahmed

David Bou
@dvdvdbou

Tot just fa una dècada, Ahmed va signar una hipoteca, per la qual pagava puntualment 550 euros mensuals. Com tantes persones d'arreu de l'Estat, quan es va quedar sense feina i amb cap altre membre de la família amb ingressos, es va veure incapaç d'afrontar els seus compromisos amb l'entitat i es va organitzar a través de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i la Crisi (PAHC) de Sabadell per aconseguir la dació en pagament, un mecanisme que li havia de permetre condonar el deute amb l'entitat bancària Unnim amb l'entrega de l'habitatge.

Quatre dies després d'una lluita intensa que va generar mostres de solidaritat arreu del territori, la PAHC de Sabadell va aconseguir reunir-se, el dia 4 de febrer al matí amb una delegació de la direcció d'Unnim a la seu principal de l'entitat a la capital vallesana. Després de tres hores de tenses negociacions, es va arribar a un acord per desbloquejar la situació i trobar una sortida al cas. Finalment, la família d'Ahmed podrà romandre a casa seva durant els propers cinc anys pagant un lloguer social de 120 euros mensuals, una part dels quals es destinarà a abonar, durant aquest mateix període, els 4.300 euros de deute que Unnim exigia a l'afectat per autoritzar la

La PAHC i l'afectat es tornaran a reunir amb el banc per tancar l'acord jurídicament

dació en pagament. Els propers dies, la PAHC i l'afectat es tornaran a reunir amb el banc per tancar jurídicament aquest acord, que paralitzarà l'execució hipotecària i la conseqüent expulsió del domicili i, alhora, suprimirà els gairebé setanta-mil euros de deute que Ahmed encara tenia amb Unnim.

OCUPACIÓ I DESALLOTJAMENT

Els pols mantingut entre les parts per la resolució d'aquest conflicte no va ser fàcil. En un primer moment, Unnim exigia a Ahmed el pagament de 4.300 euros per accedir a la dació en pagament, fet que va provocar que la PAHC decidís ocupar, el 31 de gener a la tarda, una oficina de l'antiga Caixa Sabadell -actualment

integrada al Grup Unnim- situada al barri on resideix l'afectat, Torre Romeu.

El 3 de febrer a la nit, després de setanta-dues hores d'ocupació pacífica de la sucursal, sis furgonetes d'antidisturbis de la unitat ARRO dels Mossos d'Esquadra es van presentar a l'indret per fer complir l'ordre de desallotjament emesa pel jutjat d'instrucció número 4 de Sabadell arran de la denúncia interposada pel coordinador de zona d'Unnim, Rafael Casulleras, el dia següent de l'inici de l'acció.

L'ocupació d'una sucursal d'Unnim ha estat clau per aconseguir una solució justa

Durant les més de dues hores que el dispositiu policial va romandre al barri, tres-centes persones es van concentrar a les portes de l'oficina ocupada per mostrar la seva solidaritat amb la lluita de la PAHC. L'agressivitat i les càrregues dels efectius policials per fer fora el grup de persones que bloquejaven la porta d'accés a l'immoble van tensar l'ambient a peu de carrer, on el veïnat s'aplegava cridant consignes contra la presència de la policia. Les terrasses dels edificis adjacents també eren plenes de veïnes que mostraven el seu descontent amb l'actuació policial i fins i tot es van llençar alguns cubells d'aigua, ous i d'altres objectes contra els antidisturbis que custodiaven l'entitat. Després del desallotjament, va transcendir que el fiscal del cas, Ignacio Albizano, considerava que la trentena de persones identificades durant l'ocupació i el desallotjament de l'espai incorrien en un delictes d'usurpació de bé immoble, penat amb entre tres i sis mesos de presó.

UN BARRI LLUITADOR

El barri de Torre Romeu és el barri sabadellenc on viu la família d'Ahmed i l'indret on es troba l'oficina bancària que es va ocupar durant tres dies i que va esdevenir clau per forçar Unnim a oferir una solució justa per aquest procés d'execució hipotecària.

Aquest barri, situat a l'altra banda del riu Ripoll, va ser construït, en gran part, durant la dècada dels cinquanta per les mateixes persones que hi residien, arribades de diversos indrets de la península Ibèrica. La primera línia d'autobús amb Sabadell no es va inaugurar fins l'any 1964 i el clavegueram no es va construir fins el 1969. L'oblit institucional va portar

El veïnat de Torre Romeu es va aplegar davant de l'oficina ocupada i va cridar consignes contra la presència de la policia / ALBERT GARCIA

L'endemà del desallotjament de Sabadell es va fer una concentració de suport a la central d'Unnim de Barcelona / ROBERT BONET

el veïnat a dotar-se d'eines per a la integració i la millora de les seves condicions de vida. Amb la fi de la dictadura franquista, les reivindicacions polítiques i socials d'aquest barri obrer van aconseguir arrencar a les institucions alguns serveis socials i mesures assistencials, sobretot en matèria d'habitatge social, que van esdevenir claus en l'assoliment de certes quotes de benestar. Aquesta història ha fet que el teixit social i l'organització veïnal esdevinguessin clau en la convivència i l'evolució d'un barri que, en moltes ocasions, ha vist com se l'estigmatitzava negativament associant-lo amb la delinqüència i la inseguretat.

Durant els darrers anys, Torre Romeu ha acollit una nova generació de gent

nouvinguda procedent del Magrib i de l'Àfrica subsahariana i s'han hagut de fer molts esforços per integrar aquestes comunitats amb els altres grups amb una presència important al barri, com la població gitana. La cruïlla de l'impacte de la crisi econòmica als seus carrers i la lluita que la PAHC ha portat a Torre Romeu aquests darrers dies han fet que persones procedents de les diferents comunitats que conviuen al barri se sentissin identificades amb un discurs eminentment anticapitalista i lluitessin colze a colze per la causa d'Ahmed, sabedores que qualsevol dia elles es poden convertir en les següents víctimes d'un sistema del qual ja s'han vist excloses en masses ocasions. ◀

CARA A CARA

Prostitució: regulació o abolició?

Si el treball sexual que exerceixen milers de dones al nostre país ha de ser considerat com a tal i inclús com una promiscuitat sexual més, o bé és una més de les submissions del sistema patriarcal en el qual vivim, és un debat obert en el si del moviment feminista de tots els temps i d'arreu. Per algunes, les prostitutes són víctimes del sistema i, per a altres, són dones que han decidit guanyar-se la vida amb el seu propi cos.

Una assignatura pendent del feminisme i de l'esquerra

Sylvianne Dahan

Vocalia de Dones de l'AVV de l'Esquerra de l'Eixample

@La_Directa

L'abolicionisme planteja que la prostitució -com el patriarcat en el seu conjunt- no constitueix una necessitat social, ni molt menys procedeix d'un tret inherent a la naturalesa humana.

Es tracta de construccions socials i culturals, datades històricament i que, com a tals, poden ser deconstruïdes i substituïdes per d'altres. La història de la humanitat no s'ha acabat. No hi ha cap raó objectiva, més enllà de la voluntat de perpetuar una relació ancestral de domini i privilegi, que faci necessària l'existència d'una reserva permanent de dones i éssers feminitzats per satisfer les apetències sexuals dels homes. A través d'aquesta sexualitat exclusiva -alhora que negatòria i excoent de l'existència i el desig de la dona- es grava a foc en l'inconscient col·lectiu, com sorgint naturalment d'una pulsio vital, una relació entre poder -identificat amb la virilitat- i submissió. Així doncs, en el tema de la prostitució, no només estan en joc les condicions d'existència d'un col·lectiu de dones i nenes ampli i creixent, sinó la condició *tout court* de la dona en les nostres societats. I, per aquesta mateixa raó, la construcció dels diferents rols i identitats.

L'abolicionisme implica, doncs, una vasta tasca educativa integral, cultural i afectiva, en valors no patriarcal i igualtat i respecte. Fins i tot limitades experiències en matèria d'educació sexual, com les que s'han donat a França, demostren que els joves que la reben recorren cada vegada menys a la prostitució per iniciar-se o afirmar la seva identitat en la vida adulta. No hi ha cap fatalitat. És possible modificar les mentalitats. Però, lògicament, l'esforç educatiu ha d'estar en concordança amb les lleis i les polítiques socials.

No cal dir que l'adequació de l'Estat a un tractament abolicionista feminista del fenomen de la prostitució implica igualment una tasca ingent des del punt de vista de la formació i reorientació de funcionaris i institucions, començant per la magistratura i la policia, encarregats de vetllar per la integritat i els drets de les dones enfront de traficants, proxenetes i prostituidors. Enviat definitivament les "ordenances cíviqes" al museu d'història de la hipocresia universal, la funció de les administracions públiques no pot consistir a retirar la prostitució dels carrers comercials, ni en vetllar perquè els bordells no molestin el veïnat, sinó en donar un tractament social al problema. Es tracta d'ajudar les víctimes del sistema prostitucional a sortir-ne, a adquirir una plena autonomia personal i professional i a reconstruir les seves vides.

Deixem que els escèptics, que mai no han canviat res, romanguin sords al dolor del món i ens convidin, a tot estirar, a administrar la seva misèria. En aquesta actitud reconeixem l'eco de les trompetes liberals, anunciant una apoteosi del capitalisme que s'assembla cada vegada més a la barbàrie. Utopistes? La paraula utopia no és sinònim de *somni impossible*, designa aquella ambició col·lectiva que encara no ha estat assolida enlloc... però que ens ajuda a caminar i ens recorda que formem part de la humanitat. L'esquerra i el feminisme, si volen ser fidels a la seva empremta anticapitalista i antipatriarcal, no poden renunciar a l'ambició, universal i concreta, d'abolir la prostitució. ◀

A què li diem prostitució?

Beatriz Espejo

Escriptora

@La_Directa

Per què aquest estereotip de relació al que anomenem prostitució està tan mal assimilat per la nostra cultura quan pràcticament totes les nostres relacions estan condicionades per l'interès material? Convindria recalcar que l'etiqueta prostituta ha estat dissenyada de forma selectiva amb la intencionalitat d'aplicar-se a determinat prototip de dona deslligada de l'estereotip monocontractual.

El propi sistema, la moral, entenen que l'interès en la dona d'aparellar-se amb masclers solvents és legítima i convenient i no solament això, necessària per a la seva pervivència però, això sí, ha d'estar subreditat a la monogàmia i amb els rols ben establerts.

dil·lic, i que la sexualitat lliure no vinculant en la dona segueixi implicant el prestigi social. El paradigma d'aquesta situació està clarament representat en la paraula *puta* com a anatema indiscutible del descrèdit femení. Com a conseqüència: la caça de bruixes, les persecucions per sexe, les polèmiques i judicis de valor sobre la gestió de la nostra sexualitat i la política tendenciosa i tutelar són qüestions que avui, com sempre, condicionen la nostra legítima autonomia sexual.

Respecte a la prostitució promiscua -pornografia, *destape*, erotisme explícit, etc.- les polèmiques segueixen vigents i el motlle sexual imposat durant segles segueix sent la llosa que impedeix el lliure albir sobre el nostre cos, i del qual hem de respondre obligatòriament davant els altres.

El motlle sexual imposat durant segles segueix sent la llosa que impedeix el lliure albir sobre el nostre cos

Els debats sobre prostitució estan polaritzats en dues teories, a priori oposades, encara que increïblement semblants per invasives i tutelars: el regulacionisme, que advoca per la legalització de la prostitució promiscua pel bé de les dones; i l'abolicionisme prohibicionista, que reivindicava el mateix per idèntic motiu.

Cal destacar que ambdós discursos neixen de la suplantació reivindicativa on els suposats o suposades beneficiàries d'aquesta proposta (prostituts, prostitutes, clients, clientes) no tenen veu ni vot en una qüestió relacionada sobre el seu sexe i la seva vida. ◀

/ STRUKELJ

Fins i tot, la pròpia església tenia tipificat el "dèbit conjugal", obligació femenina de prestar serveis sexuals al mascler contractat mitjançant el vincle putatiu conegut com a matrimoni. És curiós que, encara, la prostitució més vinculant pel sistema gaudeixi de la credibilitat pròpia de qual-sevol arquetip promocionat com a i-

PERSPECTIVA

Evo Morales, referent?

Marta López

 Educadora popular i antropòloga
 @La_Directa

Avui, el sud d'Europa convulsiona, i és el moment de mirar a altres suds, per a aprendre, per a inspirar-se, per a convèncer-se, per a vincular-nos. Els moviments socials necessitem mirar-nos, aprofundir, trobar referents, d'això no hi ha dubte.

Bolívia és un d'ells, però ho és el seu poble i el procés polític que viu i no l'aparell estatal que governa, ni el seu president, ni el partit polític que està en el poder. Ho és la seva diversitat cultural i política, ho és el comunitarisme encara viu i la seva espiritualitat combativa. Ho és el complex teixit social i cultural, les diferents formes de reivindicació i de vida que tracten de resistir, i el complex moment que travessa.

Avui, a Bolívia, es detenen dirigents indígenes per oposar-se a l'explotació minera

Ho és el moviment popular que genera que, a poc a poc, hi hagi canvis, el que va sortir al carrer, el 2000, impedit la privatització de l'aigua, el 2003, expulsant un president d'estat, des de l'any noranta protegint territoris i formes de vida. Un poble que es qüestiona el model capitalista i la imposició del desenvolupament des de diferents sectors.

Evo Morales, qui ara declara que no és indígena, va ocupar la presidència el 2005 amb el partit Moviment al Socialisme, fruit de la lluita i la confiança de les classes populars del camp i la ciutat, de l'altiplà i l'Amazònia. Set anys després, es viuen temps de decepció i silenciament. Perdurant les velles amb noves formes de poder, de repressió, de corrupció: els moviments socials no alineats al govern són criminalitzats (Cidob, Conamaq, moviments autònoms...) sent reprimits, cooptats, difamats. Avui, a Bolívia, segueixen manant les transnacionals rere el discurs mediàtic de "fora el capitalisme!", saquejant recursos i explotant. Avui, a La Paz, també hi ha companys empresonats acusats de terrorisme per pertànyer a col·lectius llibertaris; avui, a Bolívia, es detenen dirigents indígenes per oposar-se a l'explotació minera, s'encobreixen polítics corruptes, s'amenaça, prohibeix i reprimeix la protesta, s'aproven megaprojectes carreteres i extractius a selves i comunitats, i es ven i reparteix l'Amazònia entre petrolieres. Avui, a Bolívia, també hi ha molta indignació.

Per això, cada vegada que, internacionalment, en nom dels moviments socials, com va ser el cas de Catalunya al mes de desembre, a Evo Morales o qualsevol

Evo Morales, qui ara declara que no és indígena, va ocupar la presidència el 2005 amb el partit Moviment al Socialisme

representant del govern bolivià se'l lloa i se'l tracta "de mestre" sense exigir coherència, sense qüestionar l'ús i abús d'un discurs anticapitalista i antipatriarcal que

no es compleix, ens donem l'esquena, ens quedem ben soles, silenciament i deslegitimant lluites del Sud que han deixat de voler escoltar-se.

De Bolívia hi ha molt a aprendre i compartir, i molt al que donar suport i difondre. De la seva gent, de les seves organitzacions, de les seves *ayllus*, de les seves actuals formes de lluita. També del difícil moment que travessa, de la confusió inevitable, de l'experimentació que els canvis han de ser estructurals perquè alguna cosa canviï. Que de paraules no es viu, ni es viu millor i que els referents són, som, els pobles i la seva dignitat. Que els moviments socials no ocupen platees ni butaques presidencials, i que necessitem de solidaritat còmplice per a teixir estratègies i generar canvis reals. ◀

 / RAFAEL GÓMEZ
 MONTOYA

CANVI DE RUMB

La contrareforma silenciosa

Roger Bernat Landoni

 Associació Catalana en
 Defensa de la Sanitat Pública
 @La_Directa

Sostenim que la nostra política sanitària és direccionada cap al model francès i que això generarà més deute econòmic i social i més desigualtat. A França, el percentatge de població pagant una assegurança privada, al temps que té cobertura pública, és d'un 60%. A Catalunya era d'un 25% el 2010, i la mitja espanyola encara menor. La silenciosa contrareforma sanitària catalana, com a França, fan legal i freqüent la gestió privada. Juntament amb la retallada de recursos humans i materials als centres públics propis, forçarà més crisi social a Catalunya de la qual és previsible un major deteriorament dels indicadors de salut. No hauria de ser motiu de debat polític, intens i públic si el model afrancesat català (LOSC 1990) i espanyol (RD 15/1997 i RD 16/2012) representen un increment indesitjable de l'endeutament públic i privat sense contrapartida en els indicadors de salut?

La retallada de recursos humans i materials als centres públics propis, forçarà més crisi social a Catalunya de la qual és previsible un major deteriorament dels indicadors de salut

Aquest deute global que s'està generant, és sostenible per a un percentatge creixent de població amb pocs recursos econòmics i educatius? Com es justifica aquesta retallada al dret a l'equitat en la promoció de la salut, la prevenció i l'atenció a la malaltia? L'actual model públic/privat que pressiona els professionals sanitaris, no deteriorarà la necessària confiança entre pacient i professional? És urgent revertir les lleis, reglaments i altres toleràncies legals privatitzadores de la gestió. Més quan estem veient que fan legal i freqüent el conflicte d'interessos i la corrupció política que encara empobreixen més moralment. Cal substituir el copagament de medicaments i d'altres atencions sanitàries per una política que desautoritzi el finançament públic de medicaments inútils, proves diagnòstiques de dubtosa eficiència i la sobre instrumentalització terapèutica. ◀

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Hem de dir prou

Brian Mongard
Badalona

L'any passat vaig ser estafat per la meua companyia de telèfon -amb recàrrecs que no tenien explicació-, vaig ser estafat pel banc -amb recàrrecs per descoberts que ells mateixos m'havien creat-, vaig ser estafat per la companyia de la llum, per Ryanair, per algun ciutadà i, sobretot, vaig ser estafat per l'Estat, pel govern, pel president, i per la majoria de classe política. "La gent ho veu i no fa res". Molts pronunciem aquestes paraules al llarg del dia, jo, almenys, ho sento al meu voltant i també ho dic. I resulta que "la gent" som tots, jo també. L'any passat em vaig trencar el tendó d'Aquil·les i em vaig quedar sense feina, sense poder caminar durant dos mesos, i vuit més caminant amb crossets, sense dret a cap prestació. Vaig estar dues setmanes amb la cama com un elefant, perquè a l'Hospital de Badalona em van negar dos cops una ecografia. Em deien que només tenia un trencament muscular, que la màquina d'ecografies estava espatllada i que no es repararia "pel tema de les retallades". Finalment vaig haver d'acudir a una mútua privada per a que em fessin una prova i van determinar que tenia una ruptura del tendó del 70%.

Estic fart de no poder avançar, fart de mentides i de la impunitat amb la que actuen des del govern i altres partits; estic fart de la violència que exerceixen cap els ciutadans cada dia, i com criminalitzen a qui es queixa o no està d'acord amb ells. Els desnonaments són violència, i també ho són els bons preferents dels bancs, i la privatització de tot allò públic. Això també és violència.

Ha arribat el moment de dir prou. Els ciutadans ens sentim desprotegits perquè no som conscients de l'enorme poder que, en realitat, tenim. El poder de dir prou. Tenim el poder de dir no i de practicar la desobediència civil; tenim el poder de començar a ser més solidaris i deixar de pensar que això que li passa al veí no és cosa nostra. Tenim el poder i l'hem d'exercir, perquè aviat ja no ens quedarà res mes a perdre. Malauradament, alguns ja ho han perdut tot, fins i tot la vida.

La revolució és una paraula massa gran, se'ns fa difícil pensar en canviar-ho tot de la nit al dia amb una manifestació: però ara que cada cop ens queda menys a perdre, hem de defensar-nos i hem de demanar justícia.

PENSEM

La impunitat que s'acaba

Marc Font
@marcfontribas

Apreciats representants del poder polític, econòmic i financer: Ja feia un temps que volia adreçar-los unes línies, perquè tinc la sensació que no s'adonen que els temps han canviat. Vostès segueixen ancorats al (seu) gloriós passat. Quina època aquella! Que n'era, de fàcil, tirar endavant un projecte que trinxava el territori, malgrat les protestes d'uns quants exelebrats. Es resolia argumentant que creava ocupació (riquesa en deien aleshores, oi?), mentre que en l'únic que pensaven era en inflar el compte de resultats de la multinacional de torn. I recorden que senzill que es feia desnonar una família incapaç de complir el seu (sagrat) deure de pagar la hipoteca? Per no parlar de l'espès silenci i la impunitat que envoltaven la repressió

exercida per uns cossos de seguretat sempre a punt per protegir els seus interessos, senyors governants, banquers i grans empresaris. Però que bé vivien! Doncs ara, mirin al seu voltant. Se n'adonaran que ens hem empoderat. Que si intenten seguir destruant el medi, sorgiran desenes de col·lectius per desemmascarar-los. Que si ens dis-

La seva impunitat aviat serà història; els vigilem, els seguirem denunciant i no ens faran callar

paren bales de goma, els obligarem a dimitir. Que si ens fan fora de casa, els ocuparem els seus pisos buits. Que desobeïrem les seves normes. I que la seva impunitat aviat serà història. Els vigilem, els seguirem denunciant i no ens faran callar.

Molt atentament. ◀

COM S'HA FET...

Aquesta setmana volem mostrar el nostre agraïment a la gent de Latele.cat, la tele dels moviments socials, que ha concedit un premi a la DIRECTA pel periodisme d'investigació. Va ser el dijous 31 de gener durant la Gran Gala de La Tele que es va celebrar a l'espai recuperat de Can Batlló. És un honor compartir aquest premi amb totes les subscriïdores i felicitem les companyes de Latele.cat per la gran feina que fan, molt semblant a la nostra, però en un altre suport... i molt compatibles. D'altra banda, conti-

nueu treballant per millorar tots els àmbits del col·lectiu. Dimecres passat vam fer un taller d'eines de treball col·lectiu i coordinació virtuals. Hem creat una intranet on poden entrar totes les persones que coordinen i treballen a les diferents àrees de la DIRECTA i informar o debatre sobre qüestions referents a la seva tasca i on pengem les actes de les assemblees i els informes o els escrits que van fent les diferents comissions de treball. Finalment, continuem al peu del canó, fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

PERE TUBERT

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

creative commons LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. //

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Il·lucra** quadernsillucra@directa.cat **Roda el món** Laia Gordi i Oriol Andrés **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Carlos Villafranca **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: hortadirecta.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terrespont@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 5

MIRALLS Afef Tlili
 “Allò que els mitjans europeus anomenen primavera àrab, jo ho anomeno conspiració internacional”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS
 De veí a veí
 pàg. 6 i 7

Pobresa al cor del sistema

Podem parlar d'un Estat democràtic quan més de mig milió de persones no tenen dret de gaudir d'una vida digna? Quan una de cada cinc persones lluita cada dia per menjar o per dormir? Quan una de cada tres ancianes ha de convertir l'economia domèstica en un trencaclosques per arribar a final de mes? Quan centenars de persones malviuen en assentaments i una de cada tres aturades no cobra la prestació? Davant el buit i la manca d'expectatives, la societat civil té molts reptes i també moltes coses a dir.

“En un país ben governat, la pobresa fa vergonya. En un país mal governat, la riquesa fa vergonya” **Confuci**

Alba Gómez
 afons@setmanaridirecta.info

El 28 de gener al migdia, una inspectora de la Conselleria de Benestar i Família de la Generalitat va entrar a l'Ateneu Popular Julia Romera de Santa Coloma de Gramenet per advertir a les voluntàries del col·lectiu Menjar per a tothom —que en aquell moment estaven servint el dinar a una trentena de veïnes sense recursos— que clausuraria el seu menjador social perquè no complia la normativa de la Generalitat. Aquest servei, que ofereix un plat calent a una trentena de persones dos dies a la setmana, no disposa de llicència perquè és una iniciativa popular i provisional: el veïnat la va posar en marxa el 2010 per fer front a la manca de places municipals de menjador social.

—
“El 2011, un directiu d'Inditex guanyava mil vegades més que una treballadora mitjana de la seva plantilla”
 —

Dues setmanes abans d'aquest fet, la Guàrdia Urbana, la Policia Nacional espanyola i els Mossos d'Esquadra van entrar a dues naus industrials del carrer Zamora, al barri barceloní del Poblenou, per desallotjar —sense haver avisat— 47 persones d'origen subsaharià que habitaven un dels recintes. Les van deixar a la intempèrie.

Són dues mostres de com el braç legal o policial de l'administració pública pot acabar desprotegint la població més vulnerable; de com la política arriba a un atzucac quan toca garantir els drets

bàsics de la població. A casa nostra, situacions que ens semblaven extremes s'han anat naturalitzant: una de cada quatre catalanes té dificultats per subsistir i hi ha 840.000 persones a l'atur i milers que han perdut la llar o estan a punt de perdre-la. No obstant això, les administracions continuen retallant els serveis socials. Com hem arribat fins aquí?

Mirades a la pobresa

La pobresa ve de lluny. Històricament, l'esclavitud, el règim de servitud feudal i el treball assalariat han lligat de mans i peus i han sotmès la gent pobra als sectors poderosos i als “mercats”. La pobresa, doncs, és sistèmica —com recorda l'economista J. Iglesias del Seminari d'Economia Crítica Taífa— perquè les persones assalariades solem percebre menys riquesa de la que produïm. “Mentre aquesta explotació existeixi, no s'eradicarà la pobresa”, manifesta. El sociòleg Jordi Estivill, que ha dirigit l'Observatori Català de la Pobresa, la Vulnerabilitat i la Inclusió Social i altres programes internacionals per organismes com l'OIT, coincideix amb aquest punt de vista: “Tot i que abans del capitalisme ja hi havia pobresa, aquest sistema la trasllada al cor i la fa estructural perquè obliga els pobres a esforçar-se per deixar de ser-ho”. Per a Estivill, la crisi actual ha cronificat la pobresa i ha fet davallar més gent a l'extrema pobresa. Laia Pineda, coordinadora del Panell de Desigualtats a Catalunya (PaD) de la Fundació Jaume Bofill, arriba a la mateixa conclusió: “L'impacte més gran d'aquesta recessió és que la societat s'ha vulnerabilitzat molt, hi ha menys cohesió social i hem viscut una pèrdua progressiva de benestar”.

A diferència de les crisis anteriors, el nombre de gent protegida s'ha contret i hi ha més persones que ho poden perdre tot d'un dia per l'altre. Ho explica el sociòleg Lluís Sáez: “La classe mitjana ha deixat de ser resistent a la crisi i, avui, una empresària d'èxit pot caure de ma-

nera sobtada en una espiral decreixent i acabar en situació d'exclusió". Tant ell com Laia Pineda perfilen la definició de pobresa: és diferent caure en la pobresa de manera provisional que caure-hi de manera crònica. "És diferent un jove que té el paraigües de la família que una persona jubilada o vídua, amb poques expectatives de sortir-ne", apunta Sáez. I afegeix que els col·lectius amb més risc d'empobrir són el jove de 16 a 24 anys, les dones de més de 55 anys, les llars d'origen immigrant o monoparental, les aturades i les persones incapacitades.

Quan les persones romanen en situació de pobresa de manera permanent, parlem d'exclusió social, gent que voreja el marge i que és ignorada pels subsidis socials. "La riquesa és dins de les persones", sentència Guizo, un veí sense llar del Poblenou. No s'equivoqua: la pobresa no és només la manca de recursos materials, sinó també la manca de relacions. Les persones excloses per la societat són les que, a més de no tenir ingressos, han perdut els vincles socials –família, amistats, veïnat...–, el mitjà imprescindible per integrar-se a la societat.

La crisi actual també ha generat un nou grup de pobres: les *working poor*, treballadores que, malgrat tenir feina, no poden viure dignament. Viuen els efectes de la flexibilització del mercat de treball dissenyada als anys 80. "Imaginem que, un dia, mentre caminem, ens treuen el casc. Nosaltres podem continuar avançant i no passa res, però, quan caigui una pedregada, no tindrem casc per protegir-nos i haurem d'entomar els cops", il·lustra Lluís Sáez. A l'Estat espanyol, està pedregant: vivim els efectes de la reforma laboral i d'un Salari Mínim Interprofessional ridícul, comparat amb el d'altres estats europeus: 648 euros (a casa nostra), al costat dels 1.398 euros de França o els 1.462 euros d'Irlanda.

Privació és pobresa

Què és el llinard de la pobresa? Una fórmula numèrica –molt qüestionable– que canvia any rere any. "Hem de fugir de la mitologia de les xifres", adverteix Estivill. Per això, moltes veus parlen de privacions per esbossar la pobresa. "Què passa amb tota la gent que supera el llinard de pobresa, però no pot assolir els serveis bàsics?", es pregunta Laia Pineda per explicar l'escala de privacions de la ciutadania. Segons ella, quan les privacions afecten aspectes com la dieta, l'habitatge, el vestit, la calefacció o les vacances, estan empobrint les persones, tot i que les estadístiques, això, no ho recullen.

Sense escuts

Una llar amb recursos té catorze vegades més possibilitats d'assolir un títol postobligatori que una llar empobrida. És una dada greu si tenim en compte que l'educació és un dels tres grans escuts que tenim la ciutadania per defugir la pobresa. Els altres dos escuts són la família i el treball. "Hem perdut els escuts", manifesta Lluís Sáez: "S'ha retallat la inversió educativa, no es crea ocu-

pació digna i les famílies s'han fragmentat, sobreendeutats i han estat abandonats pels governs". Si aquests governs garantissin els tres escuts socials, les taxes de pobresa minvarien. Així ho va fer Finlàndia. L'any 1994, tenia una taxa d'atur del 20% i, per combatre'l, va invertir en educació, finançant un sistema educatiu excel·lent. Vuit anys més tard, l'atur havia davallat fins al 6%, una xifra que la crisi no ha aconseguit capgirar.

Enriquir-se empobrint

El 2011, un directiu d'Inditex guanyava mil vegades més que una treballadora mitjana de la seva plantilla. No és un cas aïllat. Tot i que, a casa nostra, sempre hi ha hagut gent rica i pobra, la distància entre una i altra mai no s'havia dilatat tant. Tant és així que, en una mateixa ciutat com Barcelona, una família de Pedralbes disposa d'una renda set vegades més alta que una de Nou Barris. "La desigualtat, a l'Estat espanyol, es va produir abans de la crisi perquè les polítiques correctores –els impostos i els serveis socials– no van servir per redistribuir la riquesa", explica Guillermo Fernández, investigador de la Fundació FOESASA. Avui, l'Estat espanyol ha batut tots els rècords: és el més desigual d'Europa i es troba als antípodes de Suècia, Finlàndia, Noruega i Holanda, els estats més igualitaris i amb les prestacions socials més sòlides del continent.

"El sistema econòmic permet les apropiacions indegudes per part d'una elit econòmica i el sistema polític les consagra amb lleis com l'amnistia fis-

Laia Pineda: "Què passa amb tota la gent que supera el llinard de pobresa, però no pot assolir els serveis bàsics?"

cal", apunta Sáez. Jose Iglesias estira el mateix fil i el porta més enllà: "Mentre la societat en massa s'empobreix, el capital gaudeix d'una situació immillorable". De fet, argumenta, si la gent treballa, s'empobreix perquè el sou baixa i, si no treballa, s'empobreix perquè es queda sense ingressos.

És el cas de Plàcido, un jove nascut a la República Democràtica del Congo que recorre la ciutat de Barcelona amb el currículum a la mà. S'ofereix per fer qualsevol tipus de feina. Ara fa tretze anys que va arribar a Catalunya i en fa cinc que no troba feina perquè el mercat laboral és un desert per a ell. "Aquest sistema deixa els immigrants al carrer, sense cap opció", denuncia. Tot i que té el permís de residència, se sent desamparat, sense recursos ni il·lusió per tirar endavant.

La població nouvinguda –i, especialment, les darreres persones que han arribat de l'Àfrica subsahariana– té un risc del 80% de patir pobresa severa. "Hi ha un altre col·lectiu al qual la desigualtat afecta per partida doble", recorda

A la foto de dalt: Desallotjament d'una nau al barri del Poblenou de Barcelona el 7 de gener. A la foto de baix: Luccio a les portes de l'oficina bancària on dorm des de fa gairebé un any

Robert Bonet

Pineda, "les dones". "La desigualtat, a casa nostra, és molt sexista", conclou la sociòloga, i afegeix que tres de cada quatre treballadores precàries són dones.

Des de baix

Les lluites contra la pobresa són molt diverses: individuals o col·lectives, caritatives (com la recollida d'aliments) o emancipadores (com els plans integrals o les accions de desenvolupament comunitari). Tradicionalment, les organitzacions privades i religioses han monopolitzat l'acció caritativa al nostre país, en alguns casos, sense qüestionar les injustícies del sistema. El 2012, per exemple, les 4.000 voluntàries de Càritas van atendre 260.000 persones empobrides. Hi ha moltes organitzacions, com la Creu Roja, Arrels o el Banc dels aliments, que brinden l'ajut que l'administració pública ha deixat d'oferir. Fixem-nos-hi: l'Ajuntament de Barcelona té disset menjadors socials que ofereixen 1.540 àpats diaris, un nombre de places insuficients, tenint en compte que hi ha 3.000 persones sense

llar a la ciutat. Per fer front al buit de l'administració, cada dia germinen més iniciatives veïnals, com el menjador social El Caliu impulsat pel veïnat del districte d'Horta, que alimenta 120 persones, o el menjador de l'Ateneu Julia Romera, que la Generalitat amenaça de tancar. "Havíem detectat dos grups de veïnes: les que no poden cuinar perquè no tenen cuina i les que poden cuinar, però no tenen menjar", relata Jordi Garcia, un dels impulsors del menjador. Al menjador, atenen –sobretot– el primer grup de persones i la cooperativa de consum agroecològic El cabàs (també vinculada a l'ateneu) s'encarrega d'oferir aliments a una desena de famílies del segon grup. Avui, després de gairebé tres anys de feina, el veïnat adverteix que desobeirà l'ordre de tancament en cas que s'acabi produint: "Continuarem obrint el menjador mentre l'Ajuntament no ofereixi més places", afirma Garcia.

Una iniciativa diferent, la trobem al barri barceloní del Poblenou. Allí, un grup veïnal s'organitza per donar suport

als assentaments: grups de persones, majoritàriament d'origen subsaharià, que malviuen en naus abandonades. "Fa dotze anys que donem suport a la població immigrada i ara en fa tres que vam crear la Xarxa de Suport als Assentaments per distribuir aliments als polígons, naus, assentaments i pisos *pastera del barri*", recorda Quim, membre de la Xarxa. Gràcies a aquesta tasca, prop de 200 persones tenen accés a menjar i una vintena han pogut accedir a microcrèdits per fer front a les despeses bàsiques. Aquestes setmanes, la gent de la Xarxa dona suport a les ocupants de la nau del carrer Puigcerdà, un dels assentaments de transhumància més importants del país, que no té aigua corrent ni llum. Moltes de les persones que hi habiten es dedicaven a la venda ambulants o a buscar ferralla i el crac de la construcció –i la reducció de les ferralles– els ha empobrit fins a límits extrems. "El nostre problema és molt greu. Porto deu anys lluny de la família i m'han deixat penjat al carrer", manifesta Guizo, que acaba de veure com tapiaven el local que estava ocupant. "Si en lloc de deixar-nos al carrer, la policia ens ajudés, tot aniria millor", manifesta. Al seu costat, Desmo, que va arribar de Jamaica, recorda que el nostre país té 800.000 pisos buits: "Si es destinés només el 10% a acollir la gent que no tenim res, se solucionaria el problema". Aquest jamaicà explica que, molts dies, se'n va a dormir sense haver pogut menjar: "Només volem aprendre, treballar i menjar, però la policia ens controla i ens persegueix", denuncia.

–
"Cap revolució social l'han fet els més pobres perquè ser pobre és una feina molt dura, la més dura de totes"
 –

Jordà, membre de l'Assemblea Social Poble Nou, coincideix amb Desmo: "No és que l'administració ajudi poc els col·lectius més vulnerables, sinó que els perjudica. Si, per exemple, l'Ajuntament no garanteix l'aigua potable a aquests veïns, almenys que no els multi quan vagin a buscar aigua", defensa. Segons ell, el barraquisme i la persecució d'aquesta gent sense recursos palesen un règim d'"apartheid encobert" en què milers de persones sense papers són marginades per l'administració.

Davant de tot això, per què no hi ha més revoltes? Jordi Estivill té una explicació: "Cap revolució social l'han fet els més pobres perquè ser pobre és una feina molt dura, la més dura de totes: subsistir dia rere dia crema molt". Avui, doncs, encara no hi ha consciència ni organització col·lectiva de la pobresa, sols hi ha milers de persones que lluiten per subsistir. Potser un dia esclatarà la revolució, però, mentre tant, veurem com es continuen suïcidant pensionistes en comptes de banquers, com va passar el 1929.

Radiografia de la pobresa a l'Estat espanyol

LLINDAR DE POBRESA MENSUAL:

625,75 euros

SALARI MÍNIM INTERPROFSSIONAL (SMI):

645,30 euros (14 pagues)

INGRESSOS MITJANS MENSUALS:

776,75 euros

PENSIONS MITJANES MENSUALS:

849,60 euros
(jubilat, viudetat, orfandat, incapacitat...)

4,5 milions
de treballadors són mileuristes

9 milions
de persones són pensionistes

6 milions
de persones a l'atur

12.700.000
de persones són pobres

2.267.000
infants viuen per sota del llindar de la pobresa

2.791
persones viuen sense llar a la ciutat de Barcelona

Fonts: INE, Eurostat, Intermón i Xarxa Europea de Lluita Contra la Pobresa i l'Exclusió Social

La gent rica té cara

"Els dos col·lectius més opacs i menys estudiats a casa nostra són els de l'extrema riquesa i l'extrema pobresa", adverteix Estivill. I es pregunta: "Sabem fins a quin punt la gent més rica de Catalunya participa en els circuits financers internacionals?". Segons ell, ens manquen dades i ens hem de guiar per les intuïcions: "Intuïm que els grans directius de banca s'han enriquit amb la crisi perquè han especulat amb els nostres diners; intuïm que se n'han beneficiat perquè, abans, la riquesa era industrial i, ara, és financera".

A l'Estat espanyol, la poca pressió fiscal que recau sobre les grans fortunes –una pressió que, segons l'Eurostat, ha caigut 10,2%– no contribueix a lluitar contra el frau ni l'opacitat de la riquesa. Amb tot, encara tenim algunes xifres a l'abast. Sabem, per exemple, que el 10% de declarants de l'Estat espanyol concentren el 50% del patrimoni. Sabem que, l'any 2010, a l'Estat Espanyol, hi havia 143.000 milionàries (Informe sobre riquesa al Món) i que aquest Estat ocupava, segons la consultora Deloitte, el novè lloc del rànquing amb més milionaries del món. També

sabem que, a l'Estat espanyol, l'1% de les rendes superiors acaparen el 8,8% de la riquesa anual del país.

Tanmateix, quin rostre tenen les persones que acumulen més riquesa a casa nostra? La revista *Forbes* posa una mica de llum sobre la pregunta: el 2012, hi havia setze persones espanyoles amb una fortuna superior als mil milions de dòlars, ciutadanes acceptades al rànquing de les grans fortunes mundials. Al capdamunt, trobem Amancio Ortega, fundador de Zara, que té la cinquena fortuna més quantiosa del món. Vegem-ne tota la llista:

NOM	POSICIÓ EN EL RÀNQUING	FORTUNA (EN DÒLARS)	NEGOCI
Amancio Ortega	5	37.500 milions	Zara
Isak Andic & family	221	4.800 milions	Mango
Juan Roig	223	4.700 milions	Supermercats (Mercadona)
Rosalía Mera	232	4.500 milions	Zara
Daniel Mate	418	2.800 milions	Glencore International
Manuel Jove	464	2.600 milions	Immobilari
Alicia Koplowitz	601	2.100 milions	Construcció
Juan Abelló	634	2.000 milions	Inversions
Esther Koplowitz	804	1.600 milions	Construcció
Florentino Pérez	804	1.600 milions	Construcció
Enrique Bañuelos	854	1.500 milions	Immobilari
José María Aristaín	1075	1.100 milions	Acer
Emilio Botín	1075	1.100 milions	Banca
Alberto Alcocer	1153	1.000 milions	Inversions
Alberto Cortina	1153	1.000 milions	Inversions
Gabriel Escarrer	1153	1.000 milions	Hotels

Al marge de les fortunes declarades, es calcula que, al món, hi ha entre 21 i 32 bilions de dòlars amagats en paradisos fiscals (Tax Justice Network), una xifra que depassa de llarg els 50.000 milions de dòlars que, segons el PNUD, es necessiten per eradicar la fam al món.

Afef Tlili: “La religió és l'eina ideal per manipular”

Ser dona i activista no és fàcil en un país on la victòria del partit islamista Ennahda està transformant el sentit de la revolució i els seus valors. Afef Tlili (Kasserine, 1983) és enginyera mediambiental i membre de l'executiva d'Ettajdid, partit d'esquerres i laic que lidera el Pol Democràtic Modernista (PDM) a Tunísia. Des dels setze anys es va enfrontar a la dictadura de Ben Ali, va participar activament a les revoltes del gener de 2011 i, dos anys més tard, continua lluitant per la llibertat i la igualtat davant la perspectiva d'un canvi constitucional al seu país.

Víctor Alonso Berbel
entrevista@directa.cat

Darrerament, hem sentit moltes notícies sobre Egipte i, sovint, la situació d'aquest país es compara amb la de Tunísia. És una comparació justificada? Realment, tenen tantes coses en comú?

És cert que les regions del nord de l'Àfrica estan vivint els mateixos desafiaments i que la ciutadania viu realitats semblants... Però, deixeu-me que us digui una cosa: aquí a Catalunya, també està passant. És un moment social i polític davant el qual la gent està reaccionant de manera semblant: no és una revolució filosòfica, sinó una resposta concreta. Què va fer que els joves sortissin al carrer, es manifestessin i cridessin a Tunísia? Inicialment, no demanaven la llibertat ni la democràcia, sinó tan sols justícia econòmica. És per això que no parlo de revolució, perquè no és una acció reflexiva motivada per la discussió o els debats de futur: allò que els mitjans europeus anomenen *primavera àrab*, jo ho anomeno *conspiració internacional*.

“Res no ha canviat. Hi ha la mateixa corrupció, la mateixa injustícia social i la mateixa por”

Et refereixes al paper dels Estats Units durant les anomenades revolucions?

Em sembla molt evident; qui ho dubti pot consultar els documents de Wikileaks. L'any 2008, hi va haver una revolució real a la regió de Gafsa, al sud de Tunísia: vuit mesos de repressió i caos absolut, però ningú no se'n va assabentar perquè els EUA no estaven preparats per fer-se'n càrrec. En aquell moment, estaven involucrats a l'Iraq i a l'Afganistan i la tendència era més aviat a retirar-se dels conflictes armats, però sí que van entendre que el nostre règim no duraria gaire més. Aleshores, van preparar l'estratègia: els

règims que teníem els oferien l'excusa perfecta per intervenir en aquests països i justificar la nova forma de colonialisme. Només dues setmanes després de la destitució de Ben Ali, els islamistes ja estaven celebrant un congrés, pel qual estaven preparats des de feia temps, evidentment. Durant aquells dies, els actuals ministres del govern de Tunísia fins i tot van fer una visita oficial durant una setmana a la Casa Blanca.

I quins són els interessos dels EUA a Tunísia?

És cert que el nostre país no té un gran poder econòmic ni estratègic, però compta amb dos elements fonamentals: les fonts d'energia i els mercats econòmics. L'Àfrica és el nou continent verge per explotar i, per poder-ho fer, cal travessar les seves fronteres, començant per les regions geogràfiques més properes. L'Amèrica del Nord ha saturat el seu

mercat i n'ha de buscar de nous: en aquest sentit, està competint amb Europa i Rússia per situar els líders al seu costat i, d'aquesta manera, garantir uns mercats estables amb els quals poder comerciar.

Però, no és paradoxal que els EUA tinguin interès a situar els sectors islamistes en posicions de poder?

Els interessa el consumidor perfecte, que és aquell que mai no fa preguntes. Com es pot manipular la gent perquè digui el que cal, per dir-li què ha de pensar... i quan ha de deixar de fer-ho? En aquest sentit, la religió és l'eina ideal, cosa que explica el suport als islamistes. Però els EUA busquen l'equilibri i, per tant, puntualment, també donen poder als progressistes perquè hi hagi control. Aquesta situació és perfecta per a ells, però, per a nosaltres, és molt perillosa: anem cap a l'escissió social, el país s'està armant i jo no des-

Popular la gent”

FOTOGRAFIES:
Borja Barrera

cartaria la possibilitat d'una guerra civil. La gent és conscient que s'ha de prendre una decisió: votar pels que no han generat cap canvi o votar per un canvi nou que parteix de la gent. Però no sóc massa optimista. Si es tractés únicament d'una lluita política, crec que tindríem opcions, però Ennahda juga amb unes altres armes i està forçant i intimidant la població.

Des de la desaparició de Ben Ali fa dos anys, han canviat moltes coses?

No, és per això que no m'agrada parlar de revolució. Reaccionar és bo, però cal anar més enllà i transformar la reacció en accions reflexives: el nostre moviment no va continuar i per això no ha canviat res profundament. Les persones relacionades amb l'antic règim, ara, han votat pels islamistes: tal vegada com a venjança o, potser, intel·ligentment, per man-

tenir-se al poder. La majoria dels càrrecs de l'administració actual, fins i tot ministres, són els mateixos que abans. Si ens fixem en el dia a dia dels ciutadans, hi ha la mateixa corrupció, la mateixa injustícia social, la mateixa por. Res no ha canviat.

I davant d'aquesta realitat, per què no continua la revolta?

Això es deu a l'educació que hem rebut: la nostra actitud és de sotmetiment als més poderosos. Al llarg de vint-i-cinc anys, se'ns ha condicionat en la cultura de la por i, ara mateix, tenim un partit poderós, legítimat pel seu context religiós, que s'ha aprofitat d'això. Els islamistes cridaven pel carrer: "Jo no et diré qui has votat, però estàs segur que vols votar contra Déu?". La repressió pren altres formes, però continua; de fet, ara, és més difícil ser activista polític. Fa tres mesos, un company del meu partit va ser torturat i assassinat públicament al carrer i l'informe policial afirma que va morir d'un atac de cor. Si escollim defensar els nostres valors, hem d'acceptar que estem posant la nostra vida en perill.

Quina és la situació actual de les dones a Tunísia en el context familiar i laboral?

És una catàstrofe. Les dones ens enfrontem a un nou tipus de dictadura, pitjor perquè és doble: la repressió religiosa, d'una banda, i la repressió social, de l'altra. Ja no ens trobem en la situació d'un govern contra el poble, sinó en la de la gent contra la gent. Ha sorgit una hipocresia social que converteix les dones en la diana de totes les crítiques; cal encaixar en el prototip de dona islàmica tapada, ciutadana de segona. El debat actual gira al voltant de la voluntat d'in-

“No us cregueu el que diuen els mitjans oficials tunisians perquè retransmeten una visió fictícia i ideal de la revolució”

cloure la xaria (codi legislatiu i de conducta islàmic) dins la nova constitució, un risc que, en el moment de la revolta, ni tan sols ens havíem plantejat. Des de 1957, Tunísia tenia una constitució pionera als països àrabs, que defensava clarament la igualtat: les dones érem independents. Som un país mediterrani, moderadament musulmà, però amb una gran diversitat religiosa: encaixar en aquesta nova identitat forçada no entrava dins el nostre projecte progressista i feminista de canvi social.

Com et vas convertir en feminista? Com s'esdevé feminista en un context així?

És a causa de la meua educació: la meua família em va criar d'acord amb una filosofia que feia que em qüestionés les coses i intentés entendre què em feia merèixer allò que tenia. Ja sota el règim de Ben Ali, vaig començar a militar en lluites polítiques i volia traslladar el que creia en actes i fets a la meua societat. Persegüia un canvi total i, ara, potser me'n peneixo perquè, en el moment de la revolta, estava

La rebel·lió davant l'amenaça

“Al llarg de deu dies, el mes de juny passat, cada matí em llevava per descobrir que havien destrossat un pneumàtic del meu cotxe. El canviava com a acte militant, de resistència; arribava tard a la feina i, en tornar, l'aparcava exactament al mateix lloc, com per dir: 'No us tinc por'. I el matí següent, ho tornaven a fer. Va durar deu dies: al final, ja no sabia com explicar els retards al meu director!

Llavors, les amenaces es van tornar més greus: van destrossar-me els vidres, van passar missatges sota la porta de casa i em van atacar per haver publicat un article progressista a una revista. No t'adones de la gravetat del canvi fins que esdevé real... Un dia, passejant pel centre amb una activista catalana, uns nois salafistes radicals se'ns van apropar i em van preguntar per què portava un vestit curt. 'Perquè sóc guapa', els vaig contestar, 'si no us agrado, podeu mirar en una altra direcció'. Van començar a ser físicament violents i l'amiga em va explicar que mai no havia pensat que poguessin arribar a aquest extrem: calia fer alguna cosa”.

immersa en l'adrenalina i no vaig pensar prou en les possibles conseqüències. Jo sabia que, en un règim islàmic, les dones són les primeres perjudicades; simplement, no podia imaginar que m'hi trobaria. És veritat que no és fàcil ser feminista: he estat atacada, han destrossat el meu cotxe... En els àmbits professional i social, està mal vist ser-ho... és tot un rept.

Què podem fer des d'aquí per col·laborar amb la vostra lluita?

Creo que hem de començar pel primer pas: despertar consciències. Fer arribar les notícies reals. No cregueu el que diuen els mitjans oficials tunisians perquè retransmeten una visió fictícia i ideal de la revolució. Busqueu aquelles informacions que corresponguin realment amb el que passa: per exemple, quan tres policies violen una noia al carrer i ella és acusada d'“indecència”. El segon pas és adonar-nos que, a l'Orient Mitjà i el nord de l'Àfrica, la realitat social és similar a la de la resta del Mediterrani: lletregem diferentment els mateixos esdeveniments. Tots hem de pagar els impostos, portar els nostres fills a l'escola, lluitar per la sanitat i contra la pressió dels bancs... Ens podem ajudar, per tant, a construir la societat que vosaltres mateixos desitgeu.

>> Entrevista a Afef Tlili:
VIMEO.COM/DIRECTA/AFEFTLILI

De veí a veí

Allà on no arriba l'Estat, ho fa la societat civil. Actualment, el 29,5% de la població catalana es troba en risc de pobresa i les retallades de les administracions públiques en benestar social no s'aturen, un descens del 5% del pressupost el 2011 i un 1% el 2012. La pobresa es fa cada vegada més present a la porta de casa i això ha estimulat iniciatives ciutadanes com De veí a veí, una xarxa de solidaritat del barri de Sant Antoni de Barcelona sorgida per cobrir les necessitats bàsiques del veïnat. Tot i que la solidaritat veïnal no pot ser il·limitada, aquestes experiències creen nexes d'unió i de suport mutu entre el veïnat que possibiliten que el benestar personal vagi lligat al de tota la comunitat.

Oriol Agulló
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

Alguns avis del barri que han viscut a Sant Antoni quan encara s'anava a buscar la llet a la vaqueria ens expliquen que, en aquella època, la gent era conscient de les dificultats de les seves veïnes. Quan la Josefina es va quedar vídua amb dos fills, cada Nadal, el tío de la família del principal es recordava dels nens; el Joan de la fleca li donava una torna molt generosa; la Maria de la bacallaneria sempre li regalava uns bunyols de bacallà; el Ferran li arreglava les sabates de franc, i quan havia de treballar o anar al metge, l'Anna es quedava amb els nens. I així, cada comerciant i cada veïna l'ajudava una miqueta fent més lleugers els moments difícils. Era una solidaritat silenciosa. Silenciosa i profunda.

—
“Una de cada tres persones que es troba en dificultats econòmiques no demana ajuda”
 —

El novembre de 2011, Rafael Martínez, un veí del barri de Sant Antoni, va veure una coneguda furgant dins els contenidors. Convençut que l'energia entre les veïnes encara existia al barri, va reunir quatre persones per trobar la manera d'ajudar la gent del barri que ho passava malament. “El problema no és només que hi hagi molta gent que necessiti ajuda”, reflexiona Martínez, sinó que, com assenyalava l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la

Població de la Unió Europea, “una de cada tres persones que es troba en dificultats econòmiques no demana ajuda”. Al barri de Sant Antoni de Barcelona, hi viuen prop de 40.000 persones. De totes elles, més d'11.000 es troben en risc de pobresa i 4.000 no demanen ajuda, ja sigui per vergonya, perquè no saben com fer-ho o perquè creuen que no hi tenen dret. Amb la intenció d'arribar a les veïnes que no trobaven suports, el gener de 2012, va néixer l'ONG De veí a veí, un projecte solidari impulsat per quatre persones i que, amb un any de vida, ja compta amb un equip de treball permanent de 25 persones i una borsa de més de 40 voluntàries que atenen més d'una cinquantena de veïnes en situació de precarietat.

Un projecte per gent excepcional

“Et poses a treballar pensant que trobaràs misèria i et trobes amb gent excepcional”, explica Rafael Martínez, president de De veí a veí. Ho exemplifica relatant el cas d'una mare a qui l'organització havia cedit un cotxet de nadó perquè no tenia recursos pel seu fill i, temps més tard, va reunir diners i en va comprar un de nou, que va cedir gratuïtament perquè alguna altra veïna del barri se'n beneficiés. “No volem ser només un projecte altruista, sinó un grup de veïnes que vol formar part d'una xarxa que ens permeti compartir coses amb les del costat”. Ben allunyada de la caritat, la xarxa té la voluntat de retornar la connexió entre el veïnat. Des d'aconseguir un tirallets per una mare d'una família monoparental o un somier articulats per a un veí amb una malaltia greu, fins a aconseguir que els comerços del barri ofe-

De veí a veí atén més d'una cinquantena de persones en situació de precarietat al barri de Sant Antoni

—
Robert Bonet

reïxin els productes a preus de cost o donin els materials amb tares o fora d'estoc. La xarxa De veí a veí pretén garantir que les veïnes rebin tota l'ajuda que pot oferir l'entorn. Per fer-ho, col·laboren amb Serveis Socials. “Els demanem que rebim una persona que nosaltres hem detectat o ens sol·liciten ajudes per a veïnes que ja atenen”, afirma Martínez.

Una de les darreres campanyes de l'entitat va ser Bombolles solidàries de Sant Antoni, un petit projecte iniciat durant les festes de Nadal fruit de la col·laboració de Vins i Caves Jaume Creixell. Alguns comerços del barri venien una ampolla de cava i, amb els diners recollits, es comprava menjar fresc per a famílies de Sant Antoni que ho necessitaven. Servir d'ajuda, de mi-

ca en mica, sense fer soroll i de manera sostenible al llarg de l'any és un dels propòsits de l'ONG, que darrerament ha iniciat la campanya Carretó solidari itinerant, que posa a disposició de qui ho vulgui un carro de la compra perquè la gent el pugui omplir i lliurar-lo al banc dels aliments del barri.

Una xarxa de suport mutu

La xarxa De veí a veí potencia altres projectes socials i comunitaris del barri i treballa de manera conjunta i sense repetir aquelles accions d'acció social que fa temps que es desenvolupen al barri. Per aquest motiu, la xarxa està molt vinculada a l'associació de veïns i veïnes del barri, que als inicis els va cedir un espai on poder rebre trucades i fer reunions i amb qui treballa, actualment, per evitar el desnonament d'una veïna. Cal destacar la col·laboració de l'Espai de Gent Gran de Sant Antoni, que ha creat una comissió que s'encarrega de coordinar-se amb De veí a veí perquè, entre altres accions, les jubilades donin verdures del seu hort per les veïnes que ho necessiten.

Ben allunyada de la caritat, la xarxa té la voluntat de retornar la connexió entre el veïnat

Actualment, la seu de l'ONG s'ubica en un petit espai d'un local cedit per l'Ajuntament de Barcelona, on també hi ha Xarxantoni, i disposa d'un altre local cedit per dues veïnes del barri. Això facilita un dels tres diferencials de l'organització: l'atenció personal. "Si, en lloc de tenir un dia i una hora per fer una atenció íntima i de confiança amb les persones, les veïnes formessin una cua al carrer, deixarien de ser veïnes per esdevenir pobres", afirma Martínez. Un altre dels elements clau del projecte és la transparència. De veí a veí possibilita que la gent que dona diners a l'organització pugui escollir on els vol destinar: menjar fresc, infància o gent gran. A més, cap membre de l'organització cobra, cosa que afavoreix que els comerços del barri els vinguin els productes que necessiten a preu de cost i els diners de les veïnes no es perdin pel camí.

+INFO

deveiaiveibarrisantoni.wordpress.com

La Xarxa Comunitària de Sant Antoni

Xarxantoni impulsa el Trocantoni, una xarxa d'intercanvi de coneixements, béns i serveis del barri de Sant Antoni - SDA.cat

L'any 2001, fruit d'un procés participatiu per potenciar la xarxa social i la solidaritat al barri de Sant Antoni de Barcelona, va néixer Xarxantoni, una xarxa que genera espais de participació i cooperació entre l'administració

i la ciutadania, lluita contra l'exclusió social al barri i fomenta l'educació activa per al consum responsable. Des de fa dotze anys, les diferents comissions que integren la xarxa treballen per vincular el veïnat de manera activa

al territori. De fet, una seixantena de persones –ciutadanes, col·lectius, professionals d'entitats privades i d'algun servei públic– es troben de manera desinteressada com a mínim un dia a la setmana per participar en alguna de les cinc comissions de la xarxa.

L'any 2006, Xarxantoni es va incorporar al Consell Municipal de Benestar Social i al Consell Municipal de les Associacions de Barcelona i, el 2007, va començar a col·laborar amb la Xarxa de Consum Solidari per dinamitzar un grup de consum al barri. Avui, les veïnes enxarxades es dediquen a l'anàlisi, la reflexió i la proposta d'alternatives. La comissió d'Economia social, per exemple, promou accions de sensibilització relacionades amb el consum responsable i facilita l'accés a productes saludables produïts i distribuïts de manera justa i la comissió d'e-TIC treballa per a l'alfabetització digital i l'ús de les tecnologies de la informació per fer que la comunicació afavoreixi la participació social.

Cadenes de donar i rebre

Recapte d'aliments al barri de Sant Antoni organitzat per De veí a veí, el juny de 2012 - Rafael Martínez

Durant els darrers anys, el desenvolupament d'iniciatives com els bancs del temps, les xarxes d'intercanvi o les cooperatives de consum agroecològic han catalitzat unes noves dinàmiques

associatives i relacionals i han estès els valors de la solidaritat, la reciprocitat, la confiança, la transparència o la cooperació entre veïnes. No obstant això, no ha estat fins que la misèria ha tru-

cat a la porta de casa, que s'han estès les iniciatives d'ajuda mútua al territori. Després de l'experiència de De veí a veí, han sorgit xarxes a barris barcelonins com la Sagrada Família, Nou Barris o la Xarxa d'Aliments de Gràcia. La xarxa de solidaritat ciutadana ha arribat a poblacions com Girona, Reus o Tarragona i les iniciatives més o menys organitzades ja mobilitzen més de 400 persones disposades a ajudar les seves veïnes. Als barris barcelonins de Roquetes i el Raval, per exemple, la gent s'organitza per garantir el servei de beques menjador que el Departament d'Ensenyament proporciona amb endarreriments i impagaments.

A Figueres, la llibreria Low Cost intercanvia llibres per llet sencera, sucre, arròs, farina, conserves de peix o oli. Trobem una iniciativa semblant al Poble-sec, on la Bodega Saltó ha organitzat actuacions musicals a canvi d'ampolles d'oli o llegums.

Dret a la vida

FOTOGRAFIA: Joan Alvado

Durant aquests últims tres anys i mig, la classe política dirigent no ha deixat d'aplicar mesures d'austeritat acusant-nos de fer mal ús dels serveis públics. En el cas de la sanitat, sense dir-ho explícitament, les persones més grans eren les principals acusades d'aquest mal ús, sobretot les dones. Com podia ser que tantes dones grans anessin al centre de salut a queixar-se de mals sense importància o a demanar medicaments que no necessitaven? Mentides i una estigmatització que calaven fàcilment entre els que estaven a llista d'espera o feien cua per ser atesos, però que feia trampa simplificant una realitat força més complexa. La soledat i les pors de la gent gran –conseqüència d'un sistema exclouent en nom de la productivitat– també són responsabilitat col·lectiva. Aquesta responsabilitat ha estat assumida des de sempre per les dones, amb les seves atencions mai reconegudes, però sempre presents. I, precisa-

ment, afecte, estimació i companyia, allò que no té preu i que el capital pretén destruir o mercantilitzar, ha de passar a ser el centre de la responsabilitat social. Avui, elles mateixes, amb les seves bates blanques, continuen donant atenció i esperança de vida als passadissos i les habitacions dels hospitals, a les consultes mèdiques, a les llars i també acampades als vestíbuls hospitalaris i sortint al carrer per cridar pel dret a la vida. Mentrestant, aquells que s'oposaven a legalitzar l'eutanàsia voluntària, ara la comencen a veure com un possible estalvi de la despesa social. No és ciència-ficció. No fa gaires dies, el primer ministre japonès animava els vells del seu país a morir-se per no continuar sent una càrrega per a l'erari públic. Només la lluita antipatriarcal i anticapitalista pot aturar la deshumanització en què el sistema vol enfonsar el món.

Clara Camps Calvet

RODA EL MÓN

15

Hassan ens parla, des del Kurdistan Oest, de l'estratègia turca per dinamitar la unió de la població kurda de Síria

16

Tot recordant Amina Cachalia, activista contra l'apartheid, el sexisme i el racisme

EGIPTE // DURANT ELS SIS MESOS DE GOVERN DE MOHAMMED MURSI, 61 PERSONES HAN PERDUT LA VIDA EN ENFRONTAMENTS AMB LES FORCES POLICIAIS

La brutalitat de sempre en mans del president demòcrata

Marc Almodóvar
Alexandria
@egiptebarricada

Hamda Saber, un paleta humil de 48 anys, s'ha convertit en l'epicentre d'un nou debat sobre l'abús policial a Egipte. És el protagonista d'un vídeo que ha sacsejat les xarxes socials. La filmació mostra com la policia colpeja l'home, que va despullat, i l'arrossega per terra mentre intenta tancar-lo dins una furgoneta. Les imatges, captades per càmeres de televisió durant els enfrontaments del divendres 1 de febrer davant del palau presidencial del Caire, van ser retransmeses internacionalment.

Davant la ràpida propagació de les imatges i el perill que taquessin -encara més- la deteriorada imatge del president Mohammed Mursi, el ministre d'Interior, Mohamed Ibrahim, va afirmar que l'acció, en tot cas, responia a una actitud individual que no representa les noves maneres de fer de la policia. També va ordenar fer investigacions. I va començar el que sembla un autèntic serial.

El govern pressiona una víctima de maltracte policial per intentar desacreditar un vídeo viral que mostra l'agressió

El propi Saber, que desconeixia l'existència de les imatges, va declarar davant de la fiscalia que havia estat atacat per manifestants i que la policia l'havia intentat salvar. Les declaracions, les feia des de la llitera d'un hospital policial i davant la visita del ministre d'Interior. La seva dona, en una compareixença radiofònica a la televisió, va corroborar el bon tracte de la policia, tot i que, durant l'entrevista, se sentia que algú li anava dictant les

respostes. El fill va ser qui va afirmar a diversos mitjans que el seu pare es trobava sota pressió i que la policia l'havia forçat a mentir. Saber només va tornar a rectificar el seu testimoni quan va saber que les imatges havien estat gravades i que tothom havia vist l'abús policial.

L'incident torna a evidenciar la persistència de l'Estat policial a Egipte, dos anys després d'un alçament popular que va esclatar, precisament, arran d'un episodi de brutalitat i repressió. El 3 de febrer, el portaveu del ministeri d'Interior, el general Hani Abd el-Latif, va afirmar que Egipte és "una cultura d'Estat policial de 7.000 anys d'edat", però que el canvi que demana la societat a l'interior de les forces de l'ordre ja ha tingut lloc. L'endemà, el jove manifestant Mohammed Guindy va morir mentre estava sota custòdia policial.

Segons denuncia Humans Right Watch al seu informe anual, des de finals de 2011, la policia egípcia ha detingut més de 300 persones menors d'edat que participaven en protestes polítiques. Les xi-

fres, però, podrien ser molt més elevades, ja que la detenció de menors -generalment infants del carrer- i el seu enjudiciament davant una fiscalia regular -amb la resta d'adults, en lloc de la competent fiscalia de menors- és una pràctica habitual. D'altra banda, segons un informe del centre Nadeem, 34 persones haurien mort sota custòdia policial durant els primers 100 dies de Mursi com a president i 88 més haurien patit tortura, unes xifres que s'haurien multiplicat els següents mesos.

Durant els sis mesos de govern de Mursi, 61 persones han perdut la vida en enfrontaments amb les forces policials. La majoria, però, han tingut lloc les darreres setmanes, arran de l'alçament contra les polítiques dels Germans Musulmans durant la commemoració del segon aniversari de la revolució i els judicis a la ciutat de Port Saïd.

La reclamada reforma de l'aparell de seguretat va ser només un retoc estètic que va començar pel canvi de nom i ha estat denunciada per entitats com Amnistia Internacional a l'informe *Agents de*

Repressió, publicat el novembre de 2012. Amb la caiguda de Mubarak, l'aparell de seguretat es va reorganitzar, però el 75% dels oficials anteriors van ser reciclats a noves posicions dins el ministeri i gran part del 25% restant va passar a ocupar nous càrrecs de responsabilitat dins el nou aparell. La transferència dels directores de seguretat d'una província a l'altra va permetre que directores de seguretat acusats de brutalitat en unes províncies s'intentessin presentar com la "nova cara" de la policia a Egipte en d'altres ciutats.

Dos anys després de la revolta popular, encara no hi ha cap sentència contra els oficials de policia acusats de la mort de més de 840 manifestants durant l'alçament de 2011. Dels 35 judicis, tan sols 26 han acabat. 21 d'ells s'han resolt amb l'absolució dels oficials de policia. Les cinc sentències restants han estat suspeses o jutjades *in absentia*, és a dir, sense

El poble egipci crida consignes contra Mohammed Mursi davant del palau presidencial del Caire, l'1 de febrer de 2013 /AMR NABIL

La reclamada reforma de l'aparell de seguretat egipci ha estat només un retoc estètic

la presència d'un acusat que, per tant, no complirà condemna. En la majoria de casos, s'ha denunciat la manipulació de proves deliberada per part de la policia com una de les claus que han portat a aquestes sentències; la majoria d'oficials no han deixat el servei durant el procés judicial. El 13 de gener, la justícia egípcia va ordenar la repetició del judici a l'ex-president Hosni Mubarak i el seu ministre d'Interior, Habib el Adli, condemnats a cadenes perpètuas el juny passat per la seva responsabilitat passiva en la mort de manifestants. També es repetirà el judici contra els sis ajudants d'Adli al ministeri, absolts el mes juny, tot i que el nou judici es farà sense poder aportar noves proves al cas. ◀

CUBA // UN PROJECTE DE BASE DE TRANSFORMACIÓ COMUNITÀRIA ARRELA A L'ILLA I FA ESCOLA

La Camorra cubana, un barri "més enllà de l'art i dels somnis"

Jordi Collell
L'Havana
@joordi

Al poble de Puerto Esperanza, a Cuba, La Camorra no vol dir violència o assassinats. Allà, vol dir il·lusió i esperança i, paradoxalment, és una sortida per molta gent d'aquesta comunitat de l'est de l'illa. Amb poc més de 7.000 habitants repartides en cinc assentaments poblacionals i situada a uns vint quilòmetres de la turística Viñales, tradicionalment, Puerto Esperanza ha centrat la seva economia en la pesca i el tractament de les fulles de tabac. La crisi dels *balseros* de 1994, però, i la posterior prohibició de la pesca van colpejar directament el poble per la seva proximitat a la costa de Miami i, d'una economia basada en el mar, es va passar a deixar els vaixells ancorats a port. La majoria d'homes es van trobar sense res a fer. El col·lapse de l'URSS, fins aleshores sòcia principal de Cuba, i la crisi econòmica que, conse-

La crisi dels 'balseros' de 1994 i la prohibició de la pesca van colpejar el poble de Puerto Esperanza

qüentment, va patir l'illa van acabar d'agreujar la situació. Així doncs, la violència al carrer i de gènere, l'alcoholisme i la falta de recursos van augmentar i la vida i la convivència de la comunitat va començar a perillar, sobretot al barri pescador de La Camorra.

L'any 2001, un grup de persones d'aquesta comunitat va decidir que s'havia

de fer alguna cosa per evitar la situació de crisi social i van decidir que calia potenciar l'oferta d'activitats comunitàries amb un doble objectiu. Primer, permetre que la mainada i el jovent s'evadeixin de situacions que, sovint, són complicades; segon, servir de nucli per engegar iniciatives i projectes amb finalitats de transformació social de l'entorn. Així va néixer el projecte sociocultural La Camorra.

Començant a les cases de les promotores i amb poc més de deu infants, avui, el projecte és una realitat que engloba prop de 300 persones d'entre 3 i 80 anys que participen a les activitats que es fan als espais habilitats: la casa *Alas de Colibrí*, el *Jardín de Las Margaritas*, l'antic cinema reconvertit en teatre i la biblioteca, fins

ara inexistents al poble. El projecte ha rebut diversos premis del govern cubà i s'ha convertit en un símbol de recuperació a la regió. La Camorra cubana, sustentada per les mateixes habitants de la zona, ha tingut una gran incidència social transformadora i estan naixent més projectes semblants arreu de l'illa.

El coordinador del projecte, Luísmiguel Martínez, *Luismy*, explica: "Malgrat els esforços que ha fet la revolució en el camp de l'educació familiar i social, nosaltres creiem que és s'han de buscar solucions des de la cultura". Els tallers que desenvolupen treballen tradicions que s'estan perdent, com les dels *orishes* i les de la religió *yoruba* -provinents de l'esclavatge africà del segle XIX-, la cuina, la

costura, les tradicions marines o les arts manuals. La joia de la corona, però, són els grups d'infants i joves, la majoria amb problemes familiars, als quals s'ofereix una educació i una ajuda que no reben a casa ni a la comunitat. A La Camorra, hi troben el suport per fer els deures, per treure's les pors i per dur a terme la seva passió: la dansa, per la qual són coneguts arreu del país. Algunes d'aquestes persones han participat al projecte des de petites i, amb els anys, han passat a ser professores a les escoles, on apliquen les metodologies apreses amb el seu alumnat i fan que l'efecte del projecte sigui multiplicador.

El projecte ha trobat tres aspectes bàsics en la cultura. En primer lloc, la concepció de la cultura entesa com tot allò que envolta l'ésser humà i no només les expressions artístiques; en segon lloc, la utilització de la cultura per donar veu a les potencialitats socioculturals, econòmiques i sociopolítiques existents a la comunitat i forjades al llarg dels anys, i, finalment, el respecte de la identitat cultural de les comunitats com a part de la identitat nacional. I és que Cuba, malgrat ser una societat mestissa, barreja de races i colors, fins a la revolució, va patir un racisme que ha comportat un arraconament dels costums i els drets de la població negra, que ara s'intenten recuperar.

Més de deu anys després d'arrencar el projecte, *Luismy* assegura: "Cal continuar lluitant i ampliant el radi de treball; el projecte ha de tirar endavant", això sí, com sempre, recorda, anant "més enllà de l'art i dels somnis". ◀

Prop de 300 persones participen a les activitats organitzades per La Camorra / PROYECTO CAMORRA

+info:
www.proyectolacamorra.com

Més informació al blog: jornadesupfap9.wordpress.com

JORNADES DE COMUNICACIÓ ALTERNATIVA

Periodisme d'investigació
amb Albano-Dante de i Jesús Rodríguez de

Dilluns 21 de gener, 18h

Organitza:
Assemblea del Campus de Poblenou
Universitat Pompeu Fabra
 @upfap9 /UPF-Assemblea-de-Poblenou
<http://assembleaupoblenou.wordpress.com/>

Totes les activitats al Campus del Poblenou de la UPF
C/ Roc Boronat, 138 (Barcelona)
Transport Públic: L1 Glòries i T4 Ca Tarranyó

SÍRIA // ENTREVISTA A HASSAN, MÀXIM DIRIGENT DEL MOVIMENT DEMOCRÀTIC POPULAR DEL KURDISTAN OEST (TEV-DEM)

“Turquia està col·laborant amb Al-Qaida per desestabilitzar el Kurdistan Oest”

Se'l coneix com a Hassan. És el màxim dirigent del Moviment Democràtic Popular del Kurdistan Oest (TEV-DEM), l'organisme paraigua del Partit de la Unió Democràtica (PYD) i d'altres organitzacions afins al Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK) a la província d'Alep, a Síria. El PYD és un partit polític kurd sirianès creat el 2003 i prohibit pel règim baasista de Baixar al-Assad. Tanmateix, des del juliol de 2012, aquesta formació controla i administra el “petit Kurdistan d'Alep”, els barris de majoria kurda d'Aixrafiyeh i Xeikh Maqsoud. Uns barris que limiten tant amb zones controlades pels grups rebels com amb districtes lleials al president al-Assad i diverses zones kurdes del nord del país, paral·leles a la frontera turca, com les ciutats d'Efrin i Qamishli, on l'exèrcit ha estat expulsat. Actualment, els principals enfrontaments armats on participen milícies kurdes tenen lloc a la població de Ras al-Ain contra grups islamistes radicals.

Si exceptuem els combats de l'octubre entre les Unitats de Protecció Kurdes (YPG) i l'Exèrcit Lliure Sirianès (ESL), els barris de majoria kurda d'Alep, Aixrafiyeh i Xeikh Maqsoud, han aconseguit mantenir-se allunyats de la guerra.

Des de l'inici dels combats a Alep, el juliol passat, hem intentat mantenir-nos al marge i hem creat les Unitats de Protecció Kurdes (YPG) per defensar aquestes barriades. A diferència d'altres districtes de la ciutat, aquí, la gent pot viure amb una certa normalitat, tenint en compte les dificultats que comporta una guerra.

Recentment, han signat un pacte de no agressió amb l'ESL a Alep, la capital econòmica de Síria. Com es troben les relacions?

Ambdues parts tenim en comú que som contràries al règim. Després dels enfrontaments, vam mantenir una reunió que va comptar amb la presència de membres de l'ESL, les YPG i una mena de comitè de savis de les comunitats àrab i kurda del barri. Fruit d'aquesta reunió, es va crear un comitè conjunt i es va segellar un acord de no agressió que, tot i la tensió existent, intentem respectar.

Quins són els punts més importants d'aquest acord?

En primer lloc, cap bàndol no ha d'atacar l'altre ni penetrar a les zones que controla. També contempla el protocol establert per a l'alliberament de presoners, que, precisament, s'ha posat en pràctica després dels incidents recents d'Aixrafiyeh. Als checkpoints propers, hi han d'onejar les banderes de les YPG, l'ESL i el comitè conjunt creat.

Qui va protagonitzar els incidents d'Aixrafiyeh va ser la katiba (divisió) del barri de Saladí d'Alep, de l'ESL, que compta amb combatents kurdes a les seves files. Què n'opina?

Són kurds mercenaris que s'han venut a

Turquia i estan intentant lluitar contra nosaltres. La majoria de la població kurda no els accepta perquè, amb els seus atacs, estan matant ciutadans kurds.

El PYD denuncia que Ankara està donant suport a grups islamistes radicals com el Front al-Nusra i la brigada Ghuraba al-Xam, que poden operar des del seu territori.

El que ha passat als barris d'Aixrafiyeh i Ras al-Ain són atacs programats per Turquia. Ankara no pot permetre que els

“Hi ha una estratègia turca per dinamitar la unió política dels kurds de Síria”

kurds tinguem una autonomia ni drets i per això està permetent que els grups islamistes radicals vinculats a Al-Qaida operin des del seu territori. Els combatents del Front al-Nusra no són ciutadans sirians, sinó tunisians, libis o afganesos.

Hassan creu que Ankara farà mans i mànigues per impedir que el poble kurd tingui autonomia i drets propis / DAVID MESEGUER

Queda clar que Turquia està col·laborant amb Al-Qaida per desestabilitzar el Kurdistan Oest.

A la reunió de l'oposició siriana que es va fer a Doha, no s'hi va convidar el Comitè Suprem Kurd (CSK) –òrgan resultant de l'acord entre el PYD i el Consell Nacional Kurd–, però sí que hi van acudir dos partits a títol individual. És lletra morta aquest pacte?

Turquia només accepta determinats partits kurds a l'oposició, formacions que compten amb un suport popular minoritari. Aquesta invitació forma part de l'estratègia turca de dinamitar la unió política dels kurds de Síria. A Qatar, no hi va participar tota l'oposició siriana. A part del Consell Suprem Kurd, tampoc no hi van acudir molts grups sirians d'esquerra i laics contraris a Baixar al-Assad. El CSK acaba de celebrar una reunió a Arbil per redefinir les seves funcions, llimar les diferències existents entre algunes de les formacions que l'integren i fer pinya al voltant de les YPG. ◀

SUD-ÀFRICA // MOR L'ACTIVISTA CONTRA L'APARTHEID, EL SEXISME I EL RACISME AMINA CACHALIA

'Hamba kahle', camarada Amina

Marta Garrich
Johannesburg (Sud-àfrica)
@La_Directa

El 31 de gener va morir Amina Cachalia als 83 anys. Sud-àfrica està de dol. De mica en mica, els referents de la lluita contra l'apartheid van caient i, entre la població, augmenta un temor latent i poc verbalitzat: el país sabrà continuar pel bon camí quan les persones que van inspirar la lluita contra el racisme, el sexisme i la injustícia al final del vell règim i inici del nou ja no siguin entre nosaltres? Sabrà viure a l'alçada d'aquells valors?

Amina Cachalia, segurament desconeguda més enllà de les fronteres sud-africanes, comparteix moments d'història amb noms molt més universals, com ara Mahatma Gandhi o Nelson Mandela. El pare i la mare d'Amina havien estat molt propers a Gandhi i van iniciar la seva lluita política amb el primer moviment de resistència indi de 1907, que animava a cremar els passis que el govern del Transvaal volia obligar a portar a les comunitats índia i xinesa a Sud-àfrica. Nascuda en una llar activista com aquesta, Amina ben aviat va

Amina va ser una de les fundadores del Sindicat Progressista de Dones de Sud-àfrica

ser conscient de les injustícies del règim. Els seus escassos setze anys i un físic menut i afectat per una malaltia de cor, però, van jugar en contra de la seva voluntat de participar activament a la següent campanya de resistència passiva, la de 1946, contra les noves lleis que restringien severament els drets de la comunitat índia sud-africana a posseir i explotar la terra.

Amina Cachalia i Mac Maharaj a la presentació de l'exposició 'Fent la Pau' al Centre Nelson Mandela de la Memòria el juliol de 2007 / NELSON MANDELA CENTRE OF MEMORY

Lluny de resignar-se, no va trigar a unir-se al Congrés de Joventuts Índies del Transvaal, a través del qual va tenir molt contacte amb la cúpula del Congrés Nacional Africà i amb líders d'altres grups, com Lilian Ngoyi i Helen Joseph, del Consell Industrial. D'aquí, en van sortir vincles personals molt forts: la seva amistat amb Nelson Mandela -Amina era una de les poques persones que regularment rebien cartes de Mandela des de Robben Island- i amb diversos líders del moviment de dones, amb qui va fundar el Sindicat Progressista de Dones, que pretenia donar suport a la independència econòmica de la dona índia. Aquest va ser un primer pas per a la posterior formació de la Federació de Dones Sud-africanes, una organització que es plantejava unir totes les dones més enllà del seu color.

El primer objectiu de la federació va ser l'oposició a la proposta d'esmena de la

Urban Areas Act (més coneguda com la llei de passis), que també volia imposar passis a les dones. L'èxit de la mobilització va ser rotund. El 9 d'agost de 1956, 20.000 dones de tots els racons i totes les comunitats del país van arribar a Pretòria, carregades amb piles de documents que recollien més de 100.000 firmes contra l'esmena. Les 20.000 dones, moltes d'elles amb les criatures a l'esquena, van fer 30 minuts de silenci davant l'edifici del govern.

Encara avui, les imatges d'aquell 9 d'agost -des d'aleshores, Dia de la Dona a Sud-àfrica i festiu amb l'arribada de la democràcia- posen la pell de gallina. També n'ha quedat el cant de les dones: *Wathint' abafazi, wathint' imbokodo* (quan colpeges una dona, colpeges una pedra). No en va, el relat d'aquella marxa èpica forma part d'un dels moments més orgullosos de la història de la lluita contra el règim racista i sexista de l'apartheid, una

història que, sovint, només ha recollit els noms d'homes i ha deixat a l'ombra la lluita i els sacrificis de la dona sud-africana, que no només va patir el racisme d'aquells quasi cent anys, sinó també el sexisme oficial i el de la seva pròpia comunitat. En aquest context, tal com explicava Amina fa dos anys -mostra d'una de les memòries més lúcides i detallistes que he vist en una octogenària-, una de les seves feines principals com a organitzadora d'aquella marxa havia estat anar, porta per porta, a convèncer pares, oncles, marits, germans i fills que les seves filles, nebodes, esposes, germanes i mares tornarien a casa senceres de Pretòria.

Amina també es lamentava que la Sud-àfrica actual semblava haver oblidat la lluita contra el sexisme per centrar-se només en la lluita contra el racisme. I néixer dona en aquesta democràcia que tot just ha arribat a la majoria d'edat continua sent força arriscat. Una estadística infame citada molt sovint revela que, a Sud-àfrica, una dona té més possibilitats de ser violada que d'aprendre a llegir i escriure. És amb estadístiques com aquestes que, recentment, la Interpol ha anomenat Sud-àfrica com la *rape capital of the world* (la capital mundial de les violacions). Aquesta i altres formes de violència, *de facto*, posen la dona sud-africana sota arrest domiciliari. Una realitat que Amina coneixia molt bé, ja que va passar quinze anys sota arrest domiciliari.

Néixer dona en aquesta democràcia que tot just ha arribat a la majoria d'edat continua sent força arriscat

Ara que Amina Cachalia ja és sota terra (poques hores després de morir, tal com dicta l'Islam) i s'han publicat centenars d'obituaris, la mort de les darreres persones d'aquesta generació ja octogenària sembla més propera. La nació té un ai al cor cada vegada que arriben notícies sobre la salut de Nelson Mandela i, mentrestant, es publiquen nous detalls sobre la matança de miners a mans de la policia a Marikana o sobre les quantitats exorbitants de diners públics que han anat a parar a la renovació de la residència privada del president Jacob Zuma a Nkandla. *Hamba kahle*, camarada Amina. Bon viatge camarada Amina. ◀

eco festes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

EXPRESSIONS

“Els Cranc pensem que mirar enrere no és tan dramàtic”

Arriba ‘Sempre enrere’, el primer disc de la banda de punk-rock de Sant Andreu de Palomar

Quedo amb els Cranc al Centre Cultural La Farinera del Clot, on el 8 de febrer presentaran el seu disc *Sempre enrere* (Kasba, 2013). Només arribar, m'adono de la naturalitat i el bon rotllo que desprenen els seus components: el Txume (veu i bateria), el Sergi (guitarra), el Joan-Andreu (guitarra) i el Manel (veu i baix), que no hi ha pogut ser. Tots ells es coneixen de fa més d'una vida i han crescut al 'poble' –emfasitzen el terme– de Sant Andreu de Palomar (Barcelona). Tenen moltes coses en comú, no només el grup de punk-rock nascut el 2010, sinó també una certa nostàlgia vers la dècada dels noranta, un temps de lluites i reivindicacions constants en què, com diuen: “Érem joves i no ens agradava treballar!”

Després de tocar en altres formacions, decidíu formar Cranc. Que és Cranc?

Txume: De fet, Cranc comença amb una idea lluminosa del Sergi, segurament, per muntar un grup de covers dels Ramones. Es van anar llançant idees i definint cosetes que, més tard, van formar part de les primeres gravacions. Quan vam gravar la maqueta, va ser quan vam enganyar el Joan-Andreu perquè vingués a ajudar-nos amb alguna cosa... i ja no s'ha mogut. Però, en el fons, va començar com una broma i, en molts aspectes, continua sent la mateixa broma: de quatre energúmens que ens coneixem des de fa massa anys i que continuem rient força junts... prou per poder-nos aguantar les hores que ens aguantem!

Per què el nom de Cranc? Segur que us ho ha demanat molta gent, però, té relació amb l'horòscop?

Txume: No, de fet, no n'hi ha cap que sigui cranc.

Sergi: No creiem en els horòscops, però és cert que venem moltes samarretes amb el rotllo de l'horòscop.

Txume: De fet, quan buscàvem noms, van sortir moltes bestieses... com La grulla de Karate Kid. Per sort, no en va quedar cap... Llavors, un col·lega francès va dir: “Cranc és l'onomatopeia d'una guitarra distorsionada” i ens va molar. També hi ha la conya

del *sempre enrere* perquè, sent tan sòmies com som tots, anem bastant enrere.

Joan-Andreu: En definitiva, és la guitarra distorsionada, que en el fons és una mica el que sabem fer els Cranc: guitarres distorsionades, ràpides i molt soroll.

A la vostra maqueta Cranc (2011) parleu dels noranta, una època contundent, si pensem en la Barcelona de les Olimpíades, el cine Princesa... I precisament, el vostre nou disc es titula Sempre Enrere. Anem a pitjor? Hi ha nostàlgia d'altres temps?

Sergi: Jo crec que sí que estem pitjor. Hem anat enrere del tot, en tots els aspectes de la vida; i també els moviments socials. La nostàlgia hi és, però el títol del disc no té res a veure amb això. Tot i que, els anys noranta, els recordo amb molt de *carinyo*, érem més joves!

Txume: I no volíem treballar!!

Joan-Andreu: Com aquella pintada: *Con Franco éramos jóvenes!* Per mi, sempre enrere significa que anar enrere no sempre és dolent. En contraposició a la idea de progrés i d'avançar, els Cranc, pensem que mirar enrere no es tan dramàtic. No sé si té una lectura política o no, però bé, és així.

Tornant als noranta, creieu que les accions que es feien llavors eren més radicals que ara?

Sergi: Sí, eren més *punkis*.

Joan-Andreu: Durant la dècada dels noranta, la lluita va ser molt més intensa, més descarada. Anava una mica així: “Mira,

El Sergi, el Joan-Andreu, el Manel i el Txume són els quatre integrants de Cranc

deixeu-nos en pau, volem fer això i no demanem permís per fer-ho!”. Es van arribar a fer coses que ara són impensables. Ara, tot és una mica més acomplexat. És veritat que el 15-M ha estat molt potent i ha mobilitzat molta gent, però, a finals dels noranta, es feien accions amb un *desparpajo* total. Com, per exemple, abordar al cap de la regidoria del districte i, si feia falta, escopir-li a la cara. Vull dir que la repressió no arribava tan al fons.

Sergi: Jo recordo entrar a una comissaria per alliberar detingudes... Hi entres ara i no en surts!!! Era diferent; et fotien moltes més hòsties, però no et menjaves *marrons* judicials. Per altra banda, ara, molts moviments socials han deixat que hi participi gent de sintonia més capitalista i el discurs polític s'ha rebaixat molt. Amb la història que ens hem d'unir tots i aglutinar el màxim de gent possible, tot ha canviat molt, fins al punt que quasi no hi ha discurs en alguns moviments.

Tenint en compte una de les cançons del vostre últim disc, “Puto Mosso”, hi ha diferències entre aquests i la Policia Nacional d'abans?

Joan-Andreu: La diferència és que els nacionals, tècnicament, no tenien el mateix que tenen ara els Mossos, que són com *robocops*, però són el mateix.

Sergi: Bé, teníem l'avantatge que, als nacionals, els coneixíem pel seu nom i cog-

nom i anaven menys tapats... els coneixíem de cada desallotjament.

Vosaltres us definiu com a llibertaris catalans...

Sergi: Sí, sóc català i em considero llibertari. El tema és que, com que fem totes les cançons en català, molta gent ens confon amb un grup de l'esquerra independentista o ens fa comunistes. A veure, som catalans i, per tant, cantem en la nostra llengua. També és cert que, arran de l'ofensiva espanyolista contra la cultura i la llengua catalanes, s'ha de fer alguna cosa.

Joan-Andreu: Tot i que no hem militat mai en associacions llibertàries, venim i hem crescut als centres socials.

Sergi: Bé, nosaltres som més del PGB (el Partit de la Gent del Bar) i també del moviment antimilitarista. ◀

Cranc
Sempre Enrere (Kasba 2013)
elscranc@gmail.com

Concerts: 8 de febrer a les 22h. Centre Cultural La Farinera del Clot (Barcelona). 23 febrer. Ateneu de Nou Barris (Barcelona). 2 març. Sala Alternativa (La Bisbal de l'Empordà). 16 març. XVI Marxa d'Homenatge als Maquis (Campany). 9 d'abril. Sala La Nota (Tàrraga). 4 de maig. Can Batlló (Barcelona). 11 de maig. Festes de Primavera de Sant Andreu de Palomar (Barcelona).

Llibreries catalanes: una cultura en extinció?

Amb la clausura recent de les llibreries Catalònia, Proa Espais i Robafaves, s'accelera el degoteig d'establiments compromesos amb la llengua i la cultura catalanes que han abaixat la persiana els últims anys. La pressió immobiliària i la crisi en el sector del llibre agreugen un fenomen que, a més de perjudicar el petit comerç, afebleix la difusió de la producció editorial en català als Països Catalans.

La davallada de les vendes ha provocat el tancament de la llibreria Catalònia / JOAN ANTONI GUERRERO

Salut Vila i Ros i Alex Romaguera
@salutvilaros - @AlexRomaguera

El diumenge 6 de gener de 2013, després de 89 anys en funcionament i 82 anys d'activitat a la Ronda de Sant Pere de Barcelona, la llibreria Catalònia anunciava la seva clausura. Aquest altaveu de la literatura en català, que havia suportat la Guerra Civil, un canvi de nom durant el franquisme i un incendi devastador en la represa democràtica, no ha pogut fer front a les penúries del sector del llibre. La davallada de les vendes i

les maniobres del negoci immobiliari per expulsar-la del centre de la ciutat l'han obligada a tancar les portes. A partir d'ara, el local acollirà un establiment de la cadena de menjar ràpid McDonald's.

Setmanes més tard, el dia 22, un altre local de referència per a la literatura catalana, Proa Espais, va seguir els mateixos passos. Tot i que semblava que sobreviuria les inclemències del sector, el buc insígnia d'Enciclopèdia Catalana va abaixar la persiana a causa del declivi en les vendes. L'intent dels propietaris de buscar un local amb un lloguer més baix no ha fet efecte. A més de deixar 40

empleades al carrer, l'ERO de l'empresa s'ha endut per endavant una altra icona del panorama cultural català.

Es calcula que, als Països Catalans, hi ha 30 llibreries independents que podrien acabar tancant les portes

A les llibreries Catalònia i Proa Espais, se'ls ha sumat l'emblemàtica Robafaves, de Mataró, un dels aparadors

més apreciats en la difusió de títols en català. En aquest cas, els amos de l'establiment tampoc no han pogut afrontar un context de fallida que, sumat a la pressió del mercat immobiliari, havia condemnat el local a no subministrar les últimes novetats literàries. De poc ha servit la campanya SOS Robafaves, llançada l'estiu passat perquè la població contribuís a salvar la llibreria amb petites aportacions econòmiques. Tanmateix, el tancament no és definitiu, segons afirmen els responsables, que encara avui negocien la conservació de la històrica cooperativa del Maresme.

Com ha passat amb Robafaves, es calcula que, als Països Catalans, hi ha 30 llibreries independents que poden acabar igual. Dependrà de si corregeixen la tendència que les deixa sense poder demanar les novetats i aguanten el setge de les companyies immobiliàries.

RAONS DE PES

Són molts, els motius pels quals les llibreries compromeses amb la llengua catalana s'estan extingint, però tothom coincideix a dir que la clau ha estat el descens de la facturació dels últims quatre anys. Així ho indica el Gremi de Llibrers de Catalunya, convençut que la crisi del consum ha castigat aquestes llibreries independents, el benefici de les quals ha disminuït un 40% de mitjana. "Una crisi tan continuada fa caure les llibreries que tenen una estructura feble, com eren Ona, Catalònia o Robafaves", afirmen des del gremi. Sense anar més lluny, el mateix Gremi de Llibrers de València ha passat de 92 a 62 persones associades en només cinc anys.

A més de la crisi de vendes, altres veus emmarquen el problema en un canvi d'hàbits lectors

A més de la crisi, altres veus emmarquen el problema en un canvi d'hàbits lectors. "Amb l'aparició d'Internet, els estudiants universitaris no compren llibres. Poden estudiar i documentar-se a través de la xarxa i, si troben la informació en un llibre, aleshores, van a la biblioteca.", diu Josep Cots, propietari de Documenta. Per Cots, la competència que exerceix el llibre electrònic ha passat factura a l'imprès; una reflexió compartida pel propietari de Catalònia, Miquel Colomer, que a banda de la crisi econòmica i de l'assetjament immobiliari, considera decisiva la "revolució d'Internet", atès que "ha propiciat un canvi d'hàbits que ens perjudica considerablement".

A aquestes reflexions, s'hi afegeix el sociolingüista Jordi Solé i Camardons, per qui la societat del consum i l'eclosió d'Internet hi han influït de manera decisiva. "Sense oblidar l'esmicolament de l'ofici de llibreter en benefici de les grans superfícies comercials", insisteix el sociolingüista i fundador de Voliana Edi-

cions. Això ha provocat, com recorden algunes expertes, que ens encaminem cap a un procés d'aculturació, on els grans productes mediàtics acaparen les vendes en detriment de la majoria d'obres, que queden desplaçades de les prestatgeries.

Com a sortida, el sector planteja promoure la lectura, protegir el comerç local i estimular plataformes conjuntes

L'escriptora valenciana Gemma Pasqual observa que "les mesures comercials afavoreixen les grans superfícies en perjudici del petit comerç i, en conseqüència, sentencien les llibreries". Per la seva banda, Joan Fàbregues, propietari de La Llar del Llibre de Sabadell, atribueix la situació a la debilitat del

mercat i al poc suport públic per incentivar la lectura. Una lectura que, en llengua catalana, ha reculat a marxes forçades, mentre que, en castellà, tot i la crisi, ha augmentat gràcies al seu bon posicionament dins el mercat i al predomini mediàtic d'una colla d'autores que empen aquesta llengua. "El mercat discrimina el llibre en català. I això ens passa perquè no hem pogut crear un mercat català sòlid, aspecte del qual sembla que no hi hagi consciència", denuncia Josep Cots.

ALTERNATIVES AL PODER

"De l'actiu que representen les llibreries independents, se n'ha de fer una qüestió política; no hi ha altra sortida". Així ho planteja l'activista cultural i propietari de la Llibreria 22 de Girona, Guillem Terribas. Com Terribas, Gemma Pasqual també creu que és bàsic ajudar aquests tipus d'establiments. "Més que botigues de llibres, són un pilar important per a la

normalització lingüística i assumeixen el paper de dinamitzadors culturals, suplint les necessitats culturals que les administracions solen abandonar: animacions lectores, exposicions, tallers didàctics, presentacions...".

En la mateixa línia, Jordi Solé i Camardons aposta per incentivar la producció en català, no castigar les editorials catalanes més modestes i promoure més la lectura i la lectura en català: "Què passa amb la Setmana del Llibre en Català que s'ha anat destruint?", es pregunta l'editor i assagista.

La sortida a tot plegat, doncs, es planteja en diverses direccions: promoure la lectura, protegir el comerç local i de proximitat i, en lloc d'obligar les llibreries a una economia de guerra amb fortes reduccions de personal, estimular plataformes conjuntes. Les primeres ja han començat a aparèixer; el portal de venda de llibres digitals Liberdac, el Pla Llibreria Activa (dins el pla de foment de la lectura) o el banc de dades Datallibres, que ajudarà a gestionar millor els estocs de llibres a Catalunya.

Les llibretes també proposen altres vies com modernitzar el sector d'acord amb les noves demandes lectores. "Hem de fer que el llibre -ja sigui en paper, digital o en futurs formats- continuï sent ineludible en la vida de les persones", diu Guillem Terribas. En qualsevol cas, tothom considera fonamental trobar sortides comunes per mantenir les llibreries independents i compromeses amb el català.

"De l'actiu que representen les llibreries independents, se n'ha de fer una qüestió política; no hi ha altra sortida"

Avui, mentre Catalònia baixa la persiana per deixar pas a un McDonald's, es fa més necessari que mai potenciar les sinergies per evitar un precipici que, de mica en mica, arrossega la cultura, la identitat i el patrimoni d'un país mil·lenari. "Els Països Catalans seran compradors de llibres en català o no seran, perquè el llibre i la reflexió profunda són la base de la nació i de la cultura. Som el que són els nostres llibres" conclou Solé i Camardons. ◀

Kasba music
UNA PROPOSTA CULTURAL AL MARGE DEL CAPITALISME
WWW.KASBAMUSIC.COM

ZULU 9.30
"PARA TODOS LOS PUBLICOS"
EL 5E DISC ES UNA GRAN COL·LECCIÓ DE CANçons
01 MARÇ
MUSIC HALL
BARCELONA

NANAI "SONIDERS"
MESTISSATGE FESTIU PROCEDENT DE VALENCIA
22 FEBRER
LA RESISTÈNCIA L'HOSPITALET

EXPRESSIONS

Llums, emocions i acció!

El col·lectiu artístic experimental Nakadaska representa 'Eco' i 'Fisura', que tracten l'evolució de la tirania i l'educació respectivament

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

Escenari. Cinc creadores. Atrezzo mínim. Força. Moviment. Crítica. Preguntes a l'aire. Col·loqui final. Sentiments al màxim. Cerebell funcionant. Aquests serien els elements claus per descriure el grup Nakadaska. I per veure-ho en primera persona, el 9 de febrer a les nou del vespre, presentaran les obres 'Eco' i 'Fisura' al centre cultural autogestionat Mutuo-Centro de Arte de Ciutat Vella (Barcelona). Però què és Nakadaska?

Cal remuntar-nos a principis de 2010 a Barcelona per conèixer els orígens d'aquest conjunt artístic multidisciplinari que, arran d'una convocatòria online, decideix compartir les seves inquietuds i, sobretot, la seva creativitat per impulsar un projecte que, com elles expliquen, no només es basa en fer art, sinó que vol "posar en marxa una petita revolució per reivindicar la necessitat de sentir i de pensar." I aquí comença la seva aventura, que, davant la manca d'una definició adequada en el vocabulari existent, fins i tot ha creat un terme per autoanomenar-se: Nakadaska (neologisme indefinit), que significa viatge emocional que estimula la reflexió. Estem preparades per aquesta introspecció?

'ECO': SENT, PENSA, ACTUA

Aquest és l'ordre en el qual el col·lectiu comença a treballar les seves obres: "Per nosaltres, l'emoció, el contingut irracional, té un pes decisiu en els processos de creació i constitueix la font primària a l'hora d'elaborar els projectes". Per aquest motiu, Nakadaska sempre tracta temes que generen debat i reflexió. Per començar, s'informen i es documenten sobre el tema triat, per exemple, en el treball *Eco*, que reflexiona sobre el procés de lideratge, entre altres, tenen com a referències l'obra *Sobre la tirania: Seguiment del debat Strauss-Kojève* de Leo Strauss (2005) o el serial televisiu *Llibertat per escollir* (*Free to Choose*) de l'eco-

nomista Milton Friedman (1980). A partir de les referències i les idees pròpies, es proposen els objectius i, acte seguit, es pensa com escenificar-ho. El final és una part importantíssima a les seves obres perquè és quan sorgeix el debat. Aquesta xerrada s'obre partint dels conceptes que s'han transmès al públic i de preguntes que ha preparat la companyia; llavors, s'inicia un col·loqui que, per elles, és la síntesi de tot el procés: "Com diu el nostre lema *sent, pensa, actua*, els col·loquis serien la part més clara per començar a actuar després d'haver vist la performance".

'FISURA': EDUCACIÓ EMOCIONAL

Les emocions són unes de les grans oblidades en la societat actual i també la importància de saber gestionar-les. De fet, és força simptomàtic que s'hagin de fer cursos d'educació emocional a les persones adultes i, en canvi, la mainada no reb cap referència sobre el tema a l'escola. Mitjançant *Fisura*, el col·lectiu ens diu: "L'obra pretén reflexionar sobre

El neologisme Nakadaska significa viatge emocional que estimula la reflexió

l'educació i sobre el seu ús indegut per anul·lar la identitat, fomentar la segregació i estimular el conflicte". I com es trasllada aquesta idea a l'acció creativa? En aquest cas, dues nenes apareixen a l'escenari i es posen a dibuixar alegrement a terra amb un guix blanc i un carbonet. En un determinat moment, s'intercanvien els trossos i continuen amb la seva activitat. Però això que per a elles és un joc innocent fa enfurismar els educadors dels seus bàndols respectius, que entren en escena i les separen. Les nenes, espantades, s'amaguen el regal de la companyia a la butxaca dels pantalons abans de començar un dur procés d'educació. L'objectiu és clar: que assumeixin les ideologies respectives i rebutgin les de l'enemiga. El blanc i el negre no es poden entendre, s'han d'enfrontar. ◀

'Fisura' posa el focus d'atenció en l'educació i en com s'utilitza per fomentar la segregació i el conflicte / MIRIAM CERZO

L'obra 'Eco' s'endinsa en els conceptes de lideratge, tirania i poder i en com afecten la vida en comunitat / MIRIAM CERZO

Nakadaska són Clàudia Bolmar, Ariadana Matamoros, Adrián Pino, Pedro Rothstein i Maria Sanmartí.
nakadaska.wordpress.com
nakadaska@gmail.com
Residents a la Nau Ivanow:
www.nauivanow.com

'Eco' i 'Fisura'. 9 febrer a les 21h.
Al Mutuo-Centro de Arte
mutuocentro.com/nakadaska

Glossari Nakadasaka

Com treballaríeu els següents conceptes a través del vostre mètode?

Odi: girar l'esquena a algú
Respecte: acceptar la diversitat
Comunitat: assemblea, col·loqui
Por: amagar-se en una mateixa
Amor: contacte amb algú
Impotència: prohibir a l'altra
Democràcia: donar veu a tot-hom qui vulgui expressar-se
Empatia: escoltar

INFORMACIÓ LLIURE

RADIO.PICA

una altra economia és necessària
una altra forma d'establir ja és possible

coop57

serveis financers ètics i solidaris

www.coop57.coop

Caelowara

Filmació i edició de vídeos per a particulars, institucions i empreses

Mòbil: 628525032
caelowara@hotmail.com
www.caelowara.com

<http://www.facebook.com/caelowara>

COOPERATIVA AUTOGESTIONÀRIA
www.laciutatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

POCA BROMA,

La corrupció i l'efecte papallona

El cervell de certs opinadors ja sembla una raclote de formatge fos fumejant. Desbordats per l'actualitat i les consignes dels amos, alguns han acabat afirmant que la corrupció de la classe política és un simple reflex de la corrupció -de baixa intensitat, això sí- de la ciutadania. Qui no s'ha saltat mai un semàfor en vermell o s'ha colat en algun lloc sense pagar? Aleshores, com podem demanar que els nostres representants actuïn amb rectitud quan vivim en la picaresca quotidiana? Així doncs, les il·legalitats que comet la plebs són les causants dels delictes i crims de les elits. És una variant del famós *efecte papallona*: l'aleteig d'un bitllet d'un dòlar a Austràlia provoca un huracà de milions d'euros a Suïssa. Com

podia saber, aquella senyora, que callant i embutxant-se un canvi incorrecte al seu favor al forn estava gestant el saqueig de la sanitat pública catalana? I què hauria fet, aquell adolescent borratxo que, deu anys enrere, pixava entre dos contenidors en un carreró prop del Palau de la Música, si hagués sabut que estava donant vida a un monstre, un *gòlem* fet d'orina i llixiviats anomenat *Fèlix Millet*? Aviat vindrà la quarresma, temps de penitència i penediment. Als rosaris que segur que resareu per expiar la culpa d'haver viscut per sobre de les vostres possibilitats, hi haureu d'afegir uns quants parentostres per haver creat una legió de corruptes. Creieu que la Cospedal ens voldrà llogar alguna *peineta* de les seves? **FEL**

Arqueologia aeroportuària

La feina d'arqueòleg ha esdevingut molt excitant els últims anys. Viuen en una sorpresa contínua, com s'exemplifica en la darrera notícia del descobriment d'un nou jaciment datat pels volts de l'any 500 aGP (abans del Gran Pet). L'excavació ha deixat al descobert les restes d'un aeroport, un tipus d'instal·lació dedicada al transport aeri mitjançant unes naus terrestres, anomenades avions, molt freqüents fins l'adveniment de la teletransportació. Però el més estrany de tot, com succeeix en tants d'altres aeroports que també s'han desenterrat a la Península, és que no s'han trobat senyals d'ús ni restes d'avions, com sí que s'han trobat en d'altres jaciments. L'abundància d'aquestes construccions ha generat un gran debat durant dècades, però, ara, en general, hi ha un gran consens dins el món de l'arqueologia en el fet que, en realitat, existiren dos tipus d'aeroports: els que s'utilitzaven veritablement pel transport aeri i, uns altres, com el que hem esmentat, que tingueren una funció místico-religiosa o ritual, hereus d'una cultura molt més antiga de construcció de grans pistes -com a Nazca- i que se suposa que havien de ser la pista d'aterratge per a la recepció d'uns hipotètics visitants alienígenes.

No podem deixar de meravellar-nos davant l'aparició de tants aeroports rituals

No podem deixar de meravellar-nos davant l'aparició de tants *aeroports rituals* en un lapse de temps tan curt i amb una localització tan concreta. Fins i tot ens fan dubtar si realment hi va haver visites extraplanetàries. Però les dimensions i la inutilitat pràctica d'aquestes construccions -i de moltes altres que s'han identificat, totes gegantines i faraòniques- ens indiquen que tot plegat no deu tenir res a veure amb els extraterrestres, sinó que és un mostra més de la degeneració d'aquella societat on tothom, poc o molt, s'havia tornat ben boig.

GUILLEM PEREGRÍ

CONITRA

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

CAMPANYES

#AdoptaUnCorrupto

#AdoptaUnCorrupto, *El País* va publicar els quaderns de **Bàrcenas** aquesta setmana, però ho va fer fent servir fotocòpies, en comptes de fer-ho en un format de dades obert.

Per aconseguir la transparència, és tan important tenir la informació com que aquesta sigui accessible. Una periodista d'investigació podria, per exemple, fer una consulta que creués les dades dels pagaments amb una altra font d'informació i descobrir noves relacions. L'activista per la transparència Antonio Delgado va proposar mitjançant Twitter (xurl.es/u4vb8) crear un excel de manera col·laborativa. En poques hores i gràcies a desenes de persones que hi van col·laborar desinteressadament, es va generar un full de dades que permetrà futurs usos de periodisme ciutadà.

CROWDFUNDING

EYECOPTER: Drons per a usos educatius

Dos estudiants de batxillerat catalans han decidit investigar els usos socials dels avions no tripulats (drons) i busquen una mica de suport per aconseguir el seu objectiu. La prevenció d'incendis, el seguiment de manifestacions, els enregistraments aeris i altres usos educatius són les àrees amb les quals volen explorar els usos civils d'aquesta tecnologia, que -com tantes altres- ha estat desenvolupada originàriament en l'àmbit militar.

goteo.org/project/eyecopter

SOFG

*The internet is for porn
The internet is for porn,
Why you think the net was born?
Porn porn porn*

La famosa cançó del musical *Avenue Q* ens explica per què serveix Internet: pel porno. Per què creus que va néixer la xarxa? A més d'aquesta magnífica revelació, aquesta cançó ens serveix per explicar un dels fenòmens més interessants de la Xarxa: el remix, el *fes-ho com a tu t'agradaria*. La cançó va néixer com a part d'un musical de marionetes, però a la xarxa podem veure centenars de versions fetes per fans. Alguns exemples:

- Versió Harry Potter: ves.cat/cFIA
- Versió Manga: ves.cat/cFlu
- Versió World of Warcraft: ves.cat/cFlz
- Versió Picachu: ves.cat/cFIL
- Versió Sirenita de Disney: ves.cat/cFIQ
- Llista amb 27 versions diferents: ves.cat/cGkK

DARTH VADER

#YoCreoEnRajoy: l'efecte 'boomerang'

L'escàndol de la llibreta secreta de Bárcenas, a més d'evidenciar la necessitat d'una llei de transparència efectiva i el fet que la corrupció és intrínseca al sistema, va provocar que Mariano Rajoy convoqués una roda de premsa sense preguntes, és a dir, un monòleg. Un monòleg on Rajoy no hi era, va comparèixer a través d'una televisió. Davant de les crítiques i la pèrdua de legitimitat, la militància del PP va decidir fer córrer a les xarxes la confiança de què gaudeix Rajoy. I ho van fer amb l'afortunada etiqueta #YoCreoEnRajoy. El verb *creure* amb la preposició *en*, en castellà, remet a "tenir per certa alguna cosa que l'enteniment no arriba a comprendre o que no està demostrat". Molt diferent de *creure a*. La confusió va enfonsar encara més la credibilitat de Mariano Rajoy i va donar pas a l'àcid sentit de l'humor que omple Twitter quan la realitat es mostra tan surrealista com ho està fent amb el govern del PP.

Rajoy no hi era, va comparèixer a través d'una televisió

EPIC FAIL

Algú hauria de dir urgentment a la *community manager* del PP que negar alguna cosa doblement és afirmar-la.

BLOCS/WEBS

Gats indiferents en porno amateur

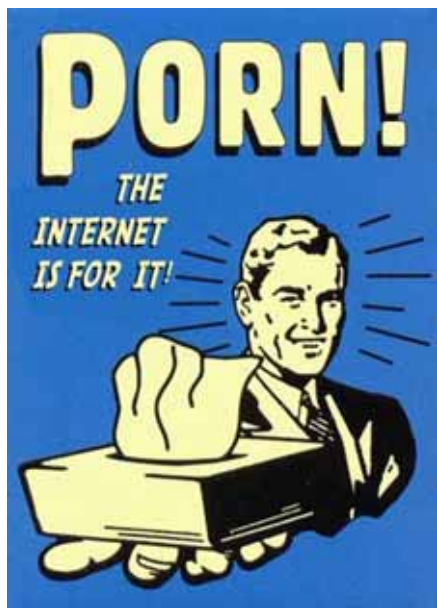
Internet és pel porno i Internet és per veure fotos de gats. En aquesta web, trobaràs ambdues coses:

bit.ly/L26Sp6

Onze anys de Mixtapes de DJ Rupture

Dj Rupture es va fer famós mundialment gràcies als seus *mixtapes*, don combinava hip-hop, ragga, breakcore, jungle, música clàssica i tot tipus de músiques del món a tres plats. Acaba de recopilar-los i de posar-los a disposició de tothom, lliures per descarregar.

bit.ly/djrupturemix

FEBRER 2013

SANTS, BARCELONA

Febrer Llibertari 2013

Programa: DV 8/02 - Ateneu llibertari de Sants: 19:30h Presentació del llibre *¿Estás segura?*

Autodefensa y las claves de la auténtica seguridad DS 9/02 - Can Batlló Carnestoltes llibertari: 11h Xocolatada i animació infantil amb Mimulus 14h Dinar popular 18h Passi de documental *Del Pintallavis a la bala* 19h Xerrada sobre La F2, la fàbrica de guerra de Can Batlló 21h Festa de Carnestoltes DG 10/02 - CSA Can Vies 19:30h Cinema DL 11/02 - Centre Social de Sants 19:30h Xerrada *Nosotros somos los que hemos hecho esta ciudad* DS 16/02 - Espai Obert 10h Jornada

contra l'atur. Més info: <http://cntbarcelona.org> DG 17/02 - CSA Can Vies 19:30h Cinema DL 18/02 - Ateneu Llibertari 19:30h Xerrada-debat *Desesperación urgente. El goce como deber capitalista* DG 20/02 - CSA Can Vies 19h Presentació del llibre *La memoria y el fuego*, de Jorge Valadas 21:30h Sopador popular DV 22/02 - Espai Obert: 19:30h Xerrada i debat *Anotacions entorn la crisi* DS 23/02 - Pl. Joan Peiró 10h Trobada distribuïdores i xocolatada 11h Xerrada *Memòria històrica i vida quotidiana* 12:30h Vermut Espai Obert - 21h Sopar-debat DG 24/02: Pl. de Sants- 17h Ruta per la història del moviment obrer a Sants CSA Can Vies - 19:30h Cinema DL 25/02 - Ateneu Llibertari de Sants 17:30 Teteria antirepressiva DS 2/03 - Ateneu llibertari de Sants 19:30h Presentació del llibre *La ética de Kropotkin*. Espais: Ateneu Llibertari de Sants (Maria Victòria, 10); CSA Can Vies (Joos Florals, 42); Can Batlló, Bloc 11 (Constitució, 19); La Ciutat Invisible (Riego, 35); Centre Social de Sants (Olzinelles, 30); Espai Obert (Violant d'Hongria, 71).

Tota la info: febrerllibertari.sants.orgDJ07^{/02}

BARCELONA

7:30H ATURADA DE LA PLANTILLA DE TMB EN SUPORT A ANDREU DEL CABO

9h Concentració al jutjat social número 30 (Ronda Sant Pere, 41). Organitza: COS

GRANOLLERS

CONCERT AMB EL GRUP TANDEM

21h Restaurant Anònims. C. Ricomà, 57. A càrrec de Joan Vinyals (guitarra i veu) i Jean Paul Dupeyron (guitarra i veu). Dins la programació del 23è Festival de Jazz

TARRAGONA

ACTE DE PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT LA NOSTRA

ALTERNATIVA DE FERROCARRIL PÚBLIC I SOCIAL

18:30h Al local social de la CGT Plaça Imperial Tàrraco, 1, edifici 2, 3era planta. A càrrec de SFF-CGT.

DV08^{/02}

BARCELONA

QUÈ PASSA AMB LA LLEIALTAT SANTSENCA?

19h Centre Social de Sants C. Olzinelles, 30. Amb la presència d'H Arquitectes, equip guanyador del concurs per a la rehabilitació de La Lleialtat Santsenca, i Enric Capdevila, membre de La Casa Orlandai i de la Plataforma per a la Gestió Ciutadana.

XERRADA SOBRE LA HISTÒRIA, LA TEORIA I LA FILOSOFIA DEL PROGRAMARI LLIURE

19:30h Llibreria Aldarull C. Torrent de l'Olla, 72.

Amb la gent del programa de ràdio Aptitud deFM.

DOCUMENTAL **IBOGAINA**

19h Ateneu Llibertari del Palomar. C. Coroleu, 82. ateneullibertari.delpalomar.wordpress.com

CERDANYOLA DEL VALLÈS

DOCUMENTAL EDUCAR ÉS LA MILLOR MANERA DE LLUITAR,

SOBRE L'EDUCACIÓ A L'MST
19h Casal Popular La Clau C. Mare de Déu del Pilar, 43. Amb la participació de Rosa Cañadell, coautora del documental.

TARRAGONA

XERRADA SOBRE JOAN FUSTER

20h Casal Sageta de Foc C. Trinquet Vell, 15. A càrrec de Toni Rico, historiador i professor de secundària especialista en Fuster. Dins les Segones Jornades sobre Anarquisme i Alliberament Nacional.

TÀRREGA

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE S'ITEN VAS NO TORNIS

20h Casal Popular El Rostoll C. Ardèvol, 12. A càrrec de l'autor Rolando d'Alessandro.

DS09^{/02}

GRANOLLERS

DENOMINACIÓ D'ORIGEN

19:30h Al restaurant Anònims. C. Ricomà, 57. Del vers al vi o viceversa, amb Albert Benzekry i Esteve Plantada. Recital de poemes a dues veus i piano al voltant del vi.

BARCELONA

XERRADA CÉLULAS REVOLUCIONARIAS

18h. Ateneu Llibertari del Palomar. C. Coroleu, 82.

DG10^{/02}

BARCELONA

TALLERS DIVERSOS DE LA XARXA D'HORTS URBANS COMUNITARIS DE BARCELONA.

A partir de les 10h a Can Masdeu. Tot el programa www.CanMasdeu.net/pic Organitza: XHUCb

PROJECCIÓ DEL DOCUMENTAL

FAKE ORGASM

19h Al banc expropiat de Gràcia Travessera de Gràcia, 181. (Jo sol, 2012, 81min), documental creatiu sobre els paradigmes de gènere i identitat.

DM12^{/02}

BARCELONA

XERRADA BUSCANT SORTIDES A LA CRISI

19h Sala de Conferències del Centre Cívic Pati Llimona C. Regomir, 3. Els debats i les propostes dels economistes alternatius europeus; amb Miren Etxezarreta, catedràtica emèrita d'Economia de la UAB. Modera Alfons Barceló, membre del CTD.

TARRAGONA

PROJECCIÓ DEL DOCUMENTAL SER JOAN FUSTER

19:30h Centre Cívic de la Part Alta C. Puig d'en Pallars, s/n. Dirigit per Llorenç Soler el 2007, a càrrec de la documentalista valenciana Estefania Savall. Dins les Segones Jornades sobre Anarquisme i Alliberament Nacional.

FREQUÈNCIES
LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info (només web) | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Ràdio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktiva.fm.blogspot.com | Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara www.lamistelera.org | Ràdio Bala 106.4FM Manresa <http://radiobalamananresa.wordpress.com>

Coetv Nou Barris (Barcelona) coetv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latelo.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 20:30h. Notícies 1
DIMARTS: 20:30h. Tv Animalista
DIMECRES: 20:30h. Contra-Infos

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de falguera

DISSABTE: 22h. Cineclub 1
DUMENGE: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 7

Setmana de ple hivern. Temperatures sota zero a la majoria de comarques. Arribaran glaçades tímidas a la costa.

DIVENDRES 8

Un front fred del nord creuarà Catalunya i deixarà nevades a tot el Pirineu i a les comarques de muntanya del prelitoral.

DISSABTE 9

Més fred, amb valors que poden arribar als -12 graus al Pirineu i a la costa difícilment passaran dels 5 a les hores assolides.

DIUMENGE 10

Ventades de nord i nord-est amb sensació molt intensa d'hivern. Els guants i les bufandes seran imprescindibles.

DILLUNS 11

Una nova pertorbació pot deixar emblanquinada gran part de la Catalunya interior i el nord del País Valencià. Fred intens.

DIMARTS 12

Més ventades i més fred, amb precipitacions de neu a les comarques del nord i a l'interior. Cota de neu a 300 metres.

/ CARLA MORAL

«La dimensió ecològica de la crisi és invisible per a molta gent»

Jordi Garcia
i Carles Masjà
@La_Directa

El 2006, acabaves el teu llibre *Biomimesis* dient: “A vegades cal lluitar, més enllà de les expectatives de victòria. Crec que continua sent un consell encertat avui, al començament del segle XXI.” Segueixes considerant-lo encertat?

L'horitzó encara és més ombrívol que fa uns anys. Ens trobem en un moment de crisi capitalista que més o menys es produeix cada segle; i això ha fet que persones que fa anys es trobaven còmodament instal·lades en l'ordre vigent ara tinguin més consciència d'alguns problemes greus, com l'elevada taxa d'atur o l'atac tan destructiu als serveis públics. En canvi, la dimensió ecològica de la crisi, que a llarg termini és molt més determinant, encara és invisible per a molta gent.

Així doncs, què podem fer per orientar les lluites socials cap a una sortida de la crisi que eviti un nou cicle productiu que destrueixi el fràgil equilibri biofísic del planeta?

Caldria descartar les dues vies principals per sortir de la crisi que avui es plantejen: en primer lloc, la idea d'austeritat que s'aplica a gran part de la Unió Europea. S'intenta imposar el programa neoliberal de màxims, que ja sabem en què consisteix: treure el poc que queda de poder al treball organitzat i a les forces sindicals, destruir la negociació col·lec-

tiva, rebaixar els drets socials i laborals, privatitzar... D'altra banda, també hauríem de descartar el que molts consideren una via alternativa: tornar als bons vells temps keynesians posteriors al 1945, amb una mena d'equilibri entre el capital i el treball i una societat més ordenada, amb mecanismes per amortir els conflictes socials.

En què se sustentava aquest model?

Es basava en una biosfera rica en recursos naturals i poc explotada, cosa que avui ja no existeix. Cal defensar una idea d'ecosocialisme que s'hauria d'articular sobre l'economia homeoestàtica, una idea familiar per a economistes del segle XIX com ara Ricardo o Stuart Mill: després d'un cert nivell de desenvolupament capitalista, el creixement s'aturaria i l'economia assoliria un estadi d'estabilitat.

Quins serien els ingredients principals d'aquest ecosocialisme?

Desenvolupar la noció de béns comuns, que ha anat desapareixent del nostre horitzó, i ser capaços d'organitzar-ne la gestió de manera molt més adequada. L'educació, la sanitat, l'energia i les telecomunicacions -allò que alguns economistes anomenen “monopolis naturals”- s'haurien d'organitzar al marge dels mercats. D'altra banda, pel que fa a la provisió del crèdit, podria resoldre's amb bancs públics. No hauria d'existir la banca privada.

Sabem que, per canviar la societat, hem de canviar com a persones

(transformar els nostres valors i les nostres pràctiques), però també sabem que difícilment canviarem si som educades i socialitzades en la ideologia dominant, que és la capitalista-productivista-patriarcal. Per on podem trencar aquest cercle viciós?

La via de sortida és formar-nos a través dels moviments socials i de contextos d'acció col·lectiva. I això no ho poden fer els individus de manera aïllada. Sobretot, cal estar disposats a treballar entre nosaltres i deixar-nos transformar per aquest treball col·lectiu.

Quins elements pot implicar?

Quan veiem casos de transformació local reeixits, molta gent s'anima a fer coses semblants. Però això no exclou que poden ser lluites de caire resistent, com moltes de les que actualment tenen lloc. El ventall d'experiències, doncs, pot ser molt ampli, per bé que l'important és estar disposat a participar-hi -cosa que fa retrocedir aquest món basat en les satisfaccions privades- i dedicar més temps a aconseguir que les accions col·lectives avancin.

A banda de filòsof, traductor, assagista, ecologista... ets poeta. Són mals temps per a la lírica?

Crec que no, una de les dimensions de la poesia és que serveix per apropiarse al món; una obertura que, en realitat, és força independent de si els temps són millors o pitjors. La poesia ens proporciona eines per encarar millor les perplexitats i els problemes del nostre temps.

Jorge Riechmann
Filòsof i ambientalista

Professor de filosofia a la Universitat Autònoma de Madrid, assagista, poeta i traductor, Jorge Riechmann es va implicar en els moviments ecologistes i pacifistes arran de les campanyes contra l'entrada de l'Estat espanyol a l'OTAN. D'aleshores ençà, sempre ha treballat per incorporar la dimensió ecològica en l'àmbit de la transformació social. 'Interdependientes y ecodependientes' (editorial Proteus) és el seu últim llibre, un assaig personal sobre diferents aspectes de l'ecologia i el comportament humà. Es tracta d'una obra que dedica al filòsof comunista Francisco Fernández Buéy (1943-2012), de qui es considera deixeble.